ISSN 2560-3221

ИНГ-ПРО

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

новембар 2019 / број 35

11/2019

poslovnisavetnik.net

Србија, Златибор, водопад Гостиље

Дивна

Здравет Воде Фебије

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА БРИГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА:
0800 111 111

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ISSN 2560-3221

Година III, број 35, НОВЕМБАР 2019.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грцић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:
Др Маријана Жиравац Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:
Весна Јовичић, овлашћени интерни ревизор;
мр Жељко Албанезе;
мр Јован Чанак;
дипл. екон. Маја Јовановић, виши буџетски инспектор у Министарству финансија;
др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник";
Саша Павловић, дипломирани правник;
дипл. правник Слободанка Келечевић, виши буџетски инспектор у Министарству финансија;
дипл. екон. Тања Ђелкапић, млађи саветник у Министарству финансија

Технички уредник:
Милена Станковић

Лектура:
Милица Радованчев

Графичка припрема:
Мирослав Арамбашић

Штампа:
Digital art, Београд

Редакција:
Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836 890
факс: +381 11 2836 474
имејл: urednik@ingpro.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

657

ПОСЛОВНИ саветник : часопис за рачуноводство, финансије и порезе / главни и одговорни уредник Маријана Жиравац Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017)- . - Београд : ИНГ-ПРО, 2017- (Београд : Digital art). - 30 cm

Месечно. - Drugo izdanje na drugom medijumu:
Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-3825
ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260

Часопис можете поручити телефоном:
011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или имејлом: office@ingpro.rs

Уводна реч уредника

Тресла се гора, родио се миш!

Изађе нови Закон о рачуноводству из Скупштине, исти као што је и ушао. Никакав амандман није усвојен. Тресла се гора, родио се миш. И петиције и бурна расправа осташе неуслишени. Ипак, воли Марица кад је у праву. Све је лепо мужу објаснила: „Нема никакве лиценце, нема никаквих бодова, нема никаквог обавезног учлањења и чланарине у било ком савезу или удружењу, има само стечено професионално звање. А звање кад једном стекнеш, то ти је то и ту се прича завршава." Слуша муж и пита се зашто она то све њему прича, али ништа не говори да не изазива ђавола. Чује Марица у фризерају, надигли појединци панику, лете наивни да се што пре претплаћују на „обавезни" часопис неког удружења. „Ало људи", призива их памети Марица са виклерима на глави, „не летите пред руду! Нема монопола, нема присиле, добровољност је уставом загарантована категорија." Слушала је Марица и коментар министра финансија након усвајања закона, па јој се чини да је и он нешто од тога рекао.

Дошла је Марици рођака Катица из Хрватске. Прича Катица да је и код њих била иста фрка, па је на крају лиценца (код њих се тако звало – код нас се не зове) пала у воду. Донеле комшије нови Закон о рачуноводству 2015. године и прописале обавезну лиценцу за све који се баве пружањем рачуноводствених услуга и то од 1. 1. 2018. Подигао се народ на ноге, дигли буну. Онда су тај рок продужили на 1. 1. 2019. године. Халабука се и даље није стишавала. И онда у децембру 2018. законодавац измени закон и избриса тај спорни члан јер је Европска комисија донела извештај у којем се наводи како су у тој земљи многе услуге рестриктивно уређене, што спречава приступ тржишту и поскупљује га итд. Закључно се Европска комисија позвала на допуне Директиве 2006/123 ЕЗ, према којој осигурање стандарда квалитете треба да се спроводи на добровољној основи кроз сертификовање, а не као законска обавеза, како би се спречили несразмерни административни трошкови лиценцирања. Осим тога, чак и Међународна федерација рачуновођа (ИФАЦ) препоручује да се таква сертификовања спроводе **добровољно** у оквиру струковних организација. Тресла се гора, родио се миш. Катица се, мученица, још 2016. успаничила, силне паре дала на припреме и за полагање испита и 2018. све завршила и постала овлашћени рачуновођа. Нема везе, поновила је градиво.

Међутим, у фебруару ове године, заједно са мачкама којима је тад и време, проскитао се и Катичин муж. Води Катица њихову заједничку агенцију, ради финансијске извештаје, муку мучи са исправним и неисправним рачуноводственим исправама. А муж у клубовима зору дочекује! Прошао фебруар, мачке се смириле, само он не посустаје. И тако, пре пар месеци одлучио да приведе нову жену, која мање ради, има мање бора, а више времена за њега и више разумевања за безбрижност живота. За то јој не треба ни стечено звање, а ни знање. Оста Катица без агенције, без мужа, али са лиценцом. Одлучила је да се врати у завичај. Плаче Катица, а Марица је теши: „Нема вајде од суза, узимај се у памет, живот иде даље!"

Запослиће Марица Катицу код себе у агенцију. Посао се проширио, добро ће јој доћи помоћ. А и ако се код нас ништа не промени у догледно време, агенција „Свак' своје зна" има услове да добије дозволу за пружање рачуноводствених услуга, па да се одмах 2. јануара 2021. упише у тај фамозни регистар, ако он опстане до тада.

Кафу са Зорком више не пије. Боји се да јој у шољи не изађе нека кракатија животиња од оне жабе, па да донесе још веће промене. Боље јој је да не зна шта је чека јер је незнање (али не неЗВАЊЕ) некада благослов. Нека са њом кафу пије Катица.

Извесна Исидора, ученица једне београдске гимназије, у свом писменом саставу који је награђен и на једном такмичењу, написала је оно што би се итекако на нас могло применити, а и понукати нас да послушамо омладину:

[...] „Ми смо људи слични птицама, које се увек у истим мрежама хватају и опет неће да слушају." Цело отечество је у једном гласу, у једном ритму, викало те две речи. И ријалити звезде, и фолк певачи, и навијачи и омладина... Као некаква хорска песма... са језивим рефреном, што уз свако ново изговарање добија све језивији тон: „Востани Србије..." Међутим, када обезглављена маса вришти једно те исто, не мора нужно да значи да ће се придружити баш сваки појединац. Док читава фамилија избезумљено виче крај екрана са још три четвртине становништва, једна девојчица седи по страни и чита. Налазила је да су Доситејеве басне значајно занимљивије него што се на први поглед чине. Она није хајала за бучна и површна надметања. Нису јој била ни на крај памети. Па, то је сасма довољно, бар једна бистра глава, баш као што је био Доситеј у своје доба, која ће се разликовати, издвајати и променити макар трунку у времену када све и сви личе једни на друге. Е, таква особа изистински заслужује да јој „востане" цела Србија.

др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник

САДРЖАЈ

АКТУЕЛНА ТЕМА

■ Др Маријана Жиравац Младеновић
УСВОЈЕН ЈЕ НОВИ ЗАКОН О РАЧУНОВОДСТВУ 7
■ Др Маријана Жиравац Младеновић
КОМЕНТАР ИЗМЕНА И ДОПУНА ЗАКОНА О ПДВ-У 36
■ Слободанка Келечевић
ОСВРТ НА ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ЗАКОНА О БУЏЕТСКОМ СИСТЕМУ 45

РАЧУНОВОДСТВО

■ Др Маријана Жиравац Младеновић
ЗАХТЕВ ЗА ПАУШАЛНО ОПОРЕЗИВАЊЕ И ОСТАЛЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕТНИКА ПАУШАЛАЦА..... 48
■ Др Маријана Жиравац Младеновић
ПОСЛОВАЊЕ ЦВЕЋАРА 74
■ КРАТКЕ ТЕМЕ: МАТИЧНИ БРОЈ КУПЦА НА ФАКТУРИ: ДА ИЛИ НЕ? 96
■ КРАТКЕ ТЕМЕ: ИСТИЦАЊЕ ФИРМЕ ИЛИ ОГЛАШАВАЊЕ 98
■ ПИТАЊА ПРЕТПЛАТНИКА НА ТЕМЕ ИЗ РАЧУНОВОДСТВА: 100
- накнада за истицање фирме – мењачница у Београду;
- конверзија дуга у капитал.

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

■ Мр Јован Чанак
ДОНАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ КАО ВРСТА ЈАВНИХ ПРИХОДА 103
■ Слободанка Келечевић
КОНТРОЛА КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА ДОБИЈЕНИХ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА.....113
■ Маја Јовановић
КОНТРОЛА ЗАПОШЉАВАЊА И ОБРАЧУНА ЗАРАДА, НАКНАДА И ДРУГИХ ПРИМАЊА У ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА КОРИСНИЦИМА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА ..118
■ Весна Јовичић
ФУК И УПРАВЉАЊЕ РИЗИКОМ КОД КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА 124

ПОРЕЗИ

■ дипл. екон. Тања Ђелкапић
УСЛУГЕ ПРУЖЕНЕ ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ СА АСПЕКТА ПДВ-А 128
■ дипл. екон. Тања Ђелкапић
УСЛУГЕ ПОСРЕДОВАЊА СА АСПЕКТА ПДВ-А 134
■ Мр Жељко Албанезе
УТВРЂИВАЊЕ ПОРЕЗА НА ИМОВИНУ ЗА 2020. ГОДИНУ – АКТИ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ДОНОСЕ СЕ ДО 30. НОВЕМБРА 2019. ГОДИНЕ.....141
■ ПИТАЊА ПРЕТПЛАТНИКА НА ТЕМЕ ИЗ ПОРЕЗА И ПДВ-А: 148
- повраћај ПДВ-а за куповину објекта за вршење делатности;
- облагање фасаде – ПДВ и књижење;
- продаја дипломатско-конзуларном представништву из малопродаје;
- предузетник – набавка аутомобила;
- оперативни лизинг – споредни трошкови и право на одбитак претходног пореза;
- издавање возила у закуп физичком лицу;
- репрезентација или промоција пословања;
- продаја половног возила које је набављено по члану 36. ЗПДВ-а;
- лице које није ПДВ обвезник подноси пореску пријава ПДВ-а када је порески дужник;
- дангубина – ауто-дани;
- продаја стана, оставе и гаражног места;
- датум издавања рачуна;
- услуга израде веб-странице коју пружа страно лице правном лицу које није обвезник ПДВ-а;
- неурачунавање наплате у име и за рачун других лица у укупан промет малог обвезника.

ЗАРАДЕ

■ Мр Жељко Албанезе
ПРИМЕРИ ОБРАЧУНА ПРИХОДА ОД АУТОРСКИХ ПРАВА 159
■ Мр Жељко Албанезе
ПОСЛОВИ ПО УГОВОРУ – ДОПРИНОСИ ЗА ПИО И СТАЖ ОСИГУРАЊА.....163
■ Дипл. правник Саша Павловић
КОНТРОЛНА ЛИСТА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР У ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ 170
■ Др Маријана Жиравац Младеновић
ОСНИВАЧИ ДРУШТВА – (НЕ)ПОСТОЈАЊЕ ОБАВЕЗЕ ПЛАЋАЊА ДОПРИНОСА..... 175
■ Мр Жељко Албанезе
УЧЕШЋЕ ЗАПОСЛЕНОГ У ДОБИТИ ОСТВАРЕНОЈ У ПОСЛОВНОЈ ГОДИНИ ИЛИ „ТРИНАЕСТА ЗАРАДА" ...186
■ Мр Жељко Албанезе
ИСПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИМА ПОВОДОМ ДРЖАВНОГ ПРАЗНИКА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.....191
■ КРАТКЕ ТЕМЕ: ПОВЕЋАЊЕ ПЛАТА У ЈАВНОМ СЕКТОРУ – ОД ПЛАТЕ ЗА НОВЕМБАР 2019. ГОДИНЕ .. 193
■ ПИТАЊА ПРЕТПЛАТНИКА НА ТЕМЕ ИЗ ОБЛАСТИ ЗАРАДА: 195
- исплата ауторског хонорара нерезиденту;
- плаћање чланарине за запосленог;
- здравствено осигурање запосленог на неплаћеном одсуству;
- рад са непуним радним временом – основица за доприносе;
- накнада трошкова уметницима који сарађују са удружењем;
- исплате трошкова лицима која нису запослена код исплатиоца – са или без хонорара;
- породиљско боловање за треће дете и право оца да буде на боловању.

ПРИВРЕДНА СТАТИСТИКА

■ КАЛЕНДАР ПОРЕСКИХ И ДРУГИХ ОБАВЕЗА ЗА НОВЕМБАР 2019. ГОДИНЕ 202

АКТУЕЛНО

Усвојен је нови Закон о рачуноводству

У „Службеном гласнику РС" бр. 73/2019 објављен је нови Закон о рачуноводству. Одредбе наведеног закона примењиваће се од 1. јануара 2020. године, када Закон ступа на снагу, осим одредаба које се односе на обавезу издавања електронске фактуре (примењују се од 1. 1. 2022. године), затим на услове за примену законом прописаних изузетака на микро и мала правна лица, структуре редовног годишњег финансијског извештаја, нове рокове за достављање финансијских извештаја за јавно објављивање, прописану документацију која се доставља уз те извештаје, услове за замену објављених финансијских извештаја и документације и новине у објављивању, садржини и вођењу Регистра финансијских извештаја, накнада и услова за коришћење података из тог регистра, које се примењују од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године.

Коментар измена и допуна Закона о ПДВ-у

Закон о измена и допунама Закона о порезу на додату вредност објављен је у „Службеном гласнику РС" број 72/2019, а ступио је на снагу 15. 10. 2019. године. Закон ће се примењивати од 1. јануара 2020. године, осим измена у члановима 24. и 26, као и одредаба које садрже овлашћења за доношење подзаконских аката, које ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.

Осврт на измене и допуне Закона о буџетском систему

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС", број 72/19 – даље: Закон) дефинисани су поједини појмови који се користе у Закону о буџетском систему, а уједно је извршена и допуна већ дефинисаних појмова. Измене су ступиле на снагу 8. 10. 2019. године.

РАЧУНОВОДСТВО

Захтев за паушално опорезивање и остале карактеристике пословања предузетника паушалаца

Предузетник који, с обзиром на околности, није у стању да води пословне књиге, осим пословне књиге о оствареном промету, или коме њихово вођење отежава обављање делатности, има право да поднесе захтев да порез на приходе од самосталне делатности плаћа на паушално утврђен приход. У чланку су обрађени услови за паушално опорезивање, као и поступање у случајевима престанка права на паушално опорезивање и остале карактеристике пословања предузетника паушалаца.

Пословање цвећара

У чланку је приказано рачуноводствено пословање цвећара, и то приликом трговине на мало цвећем због низа посебности које се појављују при задужењу и раздужењу малопродајног места, за које мора да се осигура евиденција о стању робе. Такође, у другом делу чланка образложено је рачуноводствено праћење производње цвећа у складу са МРС 41, са примерима рачуноводственог обухватања производње резаног цвећа, садница и саксијског цвећа.

КРАТКЕ ТЕМЕ: Матични број купца на фактури: да или не?

Закон о трговини, који је ступио на снагу 30. јула, детаљније је прописао садржину исправа које прате робу у односу на до тада важећи закон. С обзиром на учестала питања претплатника у вези са обавезним елементима фактуре, очигледно је да још увек постоје нејасноће у вези са тим, нарочито у погледу испоручиоца добара.

КРАТКЕ ТЕМЕ: Истицање фирме или оглашавање?

Шест градова у Републици Србији донело је одлуку о оглашавању на територији града, којом је истицање пословног имена (фирме) под одређеним условима опредељено као оглашавање за сопствене потребе.

Питања претплатника на теме из рачуноводства

У овом прилогу објављени су одговори на нека од постављених питања претплатника на теме из рачуноводства:

- накнада за истицање фирме – мењачница у Београду;
- конверзија дуга у капитал.

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

Донације и трансфери као врста јавних прихода

о буџету Републике Србије за 2019. годину и Закона о буџетском систему (објављени у „Службеном гласнику РС" бр. 72/2019 од 7. 10. 2019. године).

Питања претплатника на теме из области зарада

У овом прилогу објављени су одговори на нека од постављених питања претплатника на теме из области зарада:

- исплата ауторског хонорара нерезиденту;
- плаћање чланарине за запосленог;
- здравствено осигурање запосленог на неплаћеном одсуству;
- рад са непуним радним временом – основица за доприносе;
- накнада трошкова уметницима који сарађују са удружењем;
- исплате трошкова лицима која нису запослена код исплатиоца – са или без хонорара;
- породиљско боловање за треће дете и право оца да буде на боловању.

ПРИВРЕДНА СТАТИСТИКА

На крају издања налази се:

- Календар пореских и других обавеза за новембар 2019. године.

Електронско издање

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

ПРОПИСИ.НЕТ је електронско издање које се налази на интернет страници **www.propisi.net** и садржи преко 250.000 докумената: прописе, судску праксу, службена мишљења надлежних министарстава, моделе уговора и обрасце из свих области, као и коментаре прописа врхунских стручњака, при чему су сва наведена документа међусобно повезана.

ЗАШТО СЕ ПРЕТПЛАТИТИ БАШ НА ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима, као и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова нуде могући резултати.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник"

Усвојен је нови Закон о рачуноводству

У „Службеном гласнику РС" бр. 73/2019 објављен је нови Закон о рачуноводству. Одредбе наведеног закона примењиваће се од 1. јануара 2020. године, када Закон ступа на снагу, осим одредаба које се односе на обавезу издавања електронске фактуре (примењују се од 1. 1. 2022. године), затим на услове за примену законом прописаних изузетака на микро и мала правна лица, структуре редовног годишњег финансијског извештаја, нове рокове за достављање финансијских извештаја за јавно објављивање, прописану документацију која се доставља уз те извештаје, услове за замену објављених финансијских извештаја и документације и новине у објављивању, садржини и вођењу Регистра финансијских извештаја, накнада и услова за коришћење података из тог регистра, које се примењују од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године.

Увод

Како се наводи у образложењу предлагача закона, крајњи циљ доношења новог Закона о рачуноводству (даље: ЗОР) јесте подизање нивоа квалитета финансијског извештавања у Републици Србији и усклађивање са најбољом међународном праксом у овој области. При изради Предлога закона поштовано је правило да се исти доноси пре свега због неопходности усклађивања са релевантним Директивама ЕУ и ако се тим изменама побољшава квалитет корпоративног финансијског извештавања и не увећавају трошкови финансијског извештавања обвезника примене овог закона, сем уколико је то нужно.

С обзиром на то да уређивање материје корпоративног рачуноводства подразумева прописивање јасних и транспарентних правила и процедура које морају да буду усаглашене са захтевима релевантних директива ЕУ, као и права и обавеза правних лица у вези са корпоративним рачуноводством, законско уређивање ове материје представља једини могући избор.

Поред тога, због спровођења процеса придруживања ЕУ и усаглашавања домаћих прописа са комунитарним правом у оквиру треће ревизије Националног програма за усвајање прописа Европске уније (НПАА), предвиђено је доношење Закона о рачуноводству у који ће се транспоновати одредбе Директиве 2013/34/ЕУ о годишњим финансијским извештајима, консолидованим финансијским извештајима и повезаним извештајима одређених врста привредних друштава, као и Директиве 2014/95/ЕУ о измени Директиве 2013/34/ЕУ у погледу објављивања нефинансијских информација и разноликости одређених великих предузећа и група.

Материја коју регулише ЗОР подељена је у 13 поглавља:

1. Основне одредбе,
2. Организација рачуноводства и рачуноводствене исправе,
3. Пословне књиге и контни оквир,
4. Попис имовине, обавеза, ванбилансне имовине и ванбилансних обавеза,
5. Правила вредновања,
6. Затварање пословних књига и чување рачуноводствених исправа, пословних књига и финансијских извештаја,
7. Финансијски извештаји, годишњи извештаји о пословању, нефинансијско извештавање и извештаји о плаћањима ауторитетима власти,
8. Достављање финансијских извештаја,
9. Регистар финансијских извештаја,
10. Национална комисија за рачуноводство,
11. Надзор,
12. Казнене одредбе,
13. Прелазне и завршне одредбе.

Овај закон ступа на снагу 1. јануара 2020. године. На дан ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о рачуноводству („Сл. гласник РС", бр. 62/13 и 30/18), осим одредаба члана 2. т. 7)–9), чл. 33–38, чл. 40. и 41. тог закона, које престају да важе 30. децембра 2021. године.

Још једном истичемо:

- **Приликом састављања финансијских извештаја на дан 31. 12. 2019. године НИШТА СЕ НИЈЕ ПРОМЕНИЛО – разврставање правних лица, обухват годишњег финансијског извештаја, обавеза састављања извештаја о пословању, рокови за достављање финансијских извештаја и статистичког извештаја за објављивање врши се у складу са одредбама Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС", бр. 62/13 и 30/18).**
- **Приликом састављања финансијских извештаја на дан 31. 12. 2020. године разврставање правних лица и предузетника врши се у складу са новим ЗОР-ом, а обавезу сачињавања годишњег извештаја о пословању имају и средња правна лица, при чему се одредбе новог ЗОР-а примењују у вези са консолидованим годишњим финансијским извештајима (у погледу обвезника за састављање), као и обавезу израде свих нових извештаја (о корпоративном управљању, нефинансијског извештаја, о плаћањима ауторитетима власти). Обухват годишњег финансијског извештаја и рокова за достављање финансијских извештаја и статистичког извештаја на објављивање врши се и тада у складу са одредбама Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС", бр. 62/13 и 30/18).**
- **Приликом састављања извештаја на дан 31. 12. 2021. године у потпуности се примењују одредбе новог ЗОР-а.**

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник"

Коментар измена и допуна Закона о ПДВ-у

Закон о измена и допунама Закона о порезу на додату вредност објављен је у „Службеном гласнику РС" број 72/2019, а ступио је на снагу 15. 10. 2019. године. Закон ће се примењивати од 1. јануара 2020. године, осим измена у члановима 24. и 26, као и одредаба које садрже овлашћења за доношење подзаконских аката, које ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.

Закон о изменама и допунама Закона о ПДВ-у (даље: Закон) има 11 чланова (од којих је последњи члан у вези са ступањем и применом Закона), а измене се односе на следеће:

1) Нови чланови 7а, 7б и 7в – уређен је порески третман (не)наменских вредносних ваучера.

2) Члан 10 – прецизирано је правило о одређивању пореског дужника.

3) Члан 10а – прецизирана је обавеза страног лица да се евидентира као обвезник ПДВ-а и у случају када врши промет који је ослобођен ПДВ-а са правом на одбитак претходног пореза.

4) Члан 11 – уређен је начин одређивања места промета добара који се врши на броду, односно у летилици или возу у току превоза путника.

5) Члан 12 – уређено је место промета услуге предаје јела и пића за конзумацију на броду, односно у летилици или возу у току превоза путника, а прецизирано је и одређивање места седишта, сталне пословне јединице, пребивалишта и боравишта примаоца услуге.

6) Члан 16 – издавање рачуна као моменат настанка пореске обавезе.

ност исправљања погрешно обрачунатог ПДВ у већем износу.

Дакле, нови члан 44. сада гласи:

Ако обвезник ПДВ у рачуну за испоручена добра и услуге ***искаже већи износ ПДВ*** *од оног који у складу са овим законом дугује, односно* ***износ ПДВ, а да за то није имао обавезу*** *у складу са овим законом, дужан је да тако исказани ПДВ плати.*

Обвезник ПДВ из става 1. овог члана има право да исправи износ ПДВ ако је издао нови рачун са исправљеним износом ПДВ, односно рачун у којем није исказан ПДВ и ***ако поседује документ примаоца рачуна у којем је наведено да ПДВ исказан у првобитном рачуну није коришћен као претходни порез.***

Нови рачун из става 2. овог члана обавезно садржи напомену да се тим рачуном замењује претходно издати рачун.

Лице које искаже ПДВ у рачуну, а није обвезник ПДВ, дужно је да исказани ПДВ плати.

Лице из става 4. овог члана нема право да исправи исказани износ ПДВ.

У односу на тренутно важећу одредбу из става 1. Закона о ПДВ-у, новим ставом прецизирано је да обавезу плаћања ПДВ-а има не само обвезник ПДВ-а који је извршио промет и на рачуну исказао већи износ ПДВ-а него што је требало, него и обвезник ПДВ-а који је извршио промет у вези са којим није имао обавезу да искаже ПДВ, али је то учинио.

1. Први случај се односи на ситуације када је обвезник нпр. применио општу стопу ПДВ-а, а требало је да примени посебну стопу, па је због тог пропуста ПДВ исказан у већем износу него што је требало.

2. Други случај се односи на ситуације када обвезник изда рачун (и на њему искаже ПДВ):

- за промет који је ослобођен ПДВ-а,
- за промет који није предмет опорезивања ПДВ-ом (промет извршен у иностранству),
- у пословној ситуацији која нема карактер промета у смислу Закона о ПДВ-у (нпр. за накнаду штете),
- за промет који није реализован.

У оба наведена случаја, а у складу са ставом 2. члана 44. Закона о ПДВ-у, обвезник ПДВ-а има право да коригује износ исказаног ПДВ-а ако су испуњени прописани услови.

У првом случају обвезник треба да **изда нови рачун са исправљеним износом ПДВ-а**.

У другом случају обвезник треба да **изда рачун без ПДВ-а**.

Нови рачун у оба случаја обавезно треба да садржи напомену да се њим мења претходно издати рачун. Напомена може да гласи: *Овим рачуном замењује се рачун број_____ од_____, у складу са чланом 44. став 2. Закона о ПДВ-у.*

У случају да је рачун издат за промет који није реализован, не издаје се нови рачун, него се купцу доставља други документ којим се неоправдано издати рачун поништава.

Напомињемо да се у свим описаним ситуацијама не може извршити корекција ПДВ-а и након издавања исправног рачуна, све док прималац првог рачуна (неисправног) не достави продавцу потврду да ПДВ из првобитног (неисправног) рачуна **није** користио као претходни порез. Међутим, уколико је прималац рачуна користио претходни порез по основу неисправног рачуна, учинио је грешку и неопходно је да поднесе измењену пореску пријаву. Након тога може да обавести издаваоца рачуна да није користио претходни порез по издатом, неисправном рачуну.

Поседовање ове потврде од примаоца рачуна није предуслов за корекцију погрешно (у већем износу) или неоправдано исказаног ПДВ-а према тренутно важећем члану 44. Закона о ПДВ-у, који остаје у примени до 31. 12. 2019. године.

Закључак

Одредбе Закона примењиваће се **од 1. јануара 2020. године, осим:**

- измена и допуна у члану 24 (повраћај ПДВ-а странцу и ослобађање од ПДВ-а за промет добара и услуга који се врши у оквиру реализације инфраструктурних пројеката изградње ауто-путева за које је посебним законом утврђен јавни интерес);
- измена и допуна у члану 26 – пореска ослобођења приликом увоза добара;
- одредби које садрже овлашћења за доношење подзаконских аката.

Измене у члановима 24. и 26. Закона о ПДВ-у примењују се од 15. 10. 2019. године. ПС

Дипл. правник Слободанка Келечевић, виши буџетски инспектор у Министарству финансија

Осврт на измене и допуне Закона о буџетском систему

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС", број 72/19 – даље: Закон) дефинисани су поједини појмови који се користе у Закону о буџетском систему, а уједно је извршена и допуна већ дефинисаних појмова. Измене су ступиле на снагу 8. 10. 2019. године.

Евиденциони рачун

Законом је измењен члан 2. тачка 49а) Закона о буџетском систему: евиденциони рачун је рачун корисника буџетских средстава у оквиру система извршења буџета Републике Србије, односно локалне власти, на коме се евидентирају извршена плаћања и примања тог корисника за све трансакције преко рачуна извршења буџета Републике Србије, односно локалне власти, који не учествује у платном промету, као и рачун преко којег се врши уплата јавних прихода и који учествује у платном промету.

Овом изменом извршена је допуна дефиниције евиденционог рачуна јер је била изостављена дефиниција евиденционог рачуна за кориснике буџетских средстава који у оквиру извршења буџета локалне власти отварају евиденциони рачун на коме се евидентирају извршена плаћања и примања тог корисника за све трансакције преко рачуна извршења буџета локалне ласти који не учествује у платном промету и преко којег се врши уплата јавних прихода и који учествује у платном промету.

Овлашћење министру за конверзију средстава на консолидованом рачуну трезора

Чланом 2. овог закона допуњен је члан 10. став 1. Закона о буџетском систему, којим је дато овлашћење министру, односно лицу које он овласти да може да инвестира новчана средства на консолидованом рачуну трезора Републике Србије, осим прихода за које је у посебном закону, односно међународном уговору утврђена намена која ограничава употребу тих средстава, на домаћем или иностраном финансијском тржишту новца или капитала, у складу са законом и другим прописом, а **може и да врши и конверзија ових средстава**.

Фискална стратегија

Чланом 3. овог закона мењају се ставови 5–8 у члану 27г Закона о буџетском систему, па након усвајања Влада подноси Фискалну стратегију на разматрање Одбору Народне скупштине надлежном за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава, који разматра Фискалну стратегију како би оценио да ли је израђена у складу са фискалним принципима и правилима утврђеним у Закону о буџетском систему и извештава Владу да ли има коментаре и препоруке у вези са њом.

Уколико Влада на предлог министра одлучи да измени и допуни Фискалну стратегију на основу препорука које је дао Одбор Народне скупштине надлежан за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава, такве измене и допуне уносе се у ревидирану фискалну стратегију, која се доставља поменутом одбору пре упућивања предлога буџета за наредну годину.

Изменом се прецизира да Влада након усвајања Фискалне стратегије исту прослеђује Одбору Народне скупштине надлежном за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава.

Повећање плата у јавном сектору

Чланом 4. Закона омогућава се повећање плата у јавном сектору:

Подсетимо, одредбама члана 50. став 1. Закона о буџетском систему прописано је да у року од 30 дана од дана ступања на снагу закона, односно одлуке о буџету директни корисници буџетских средстава који су у буџетском смислу одговорни за индиректне кориснике буџетских средстава врше расподелу средстава индиректним корисницима у оквиру својих одобрених апропријација и о томе обавештавају сваког индиректног корисника по добијеној сагласности Управе за трезор, односно трезора локалне власти.

Одговорност за преузете обавезе

Одредбама члана 54. Закона о буџетском систему прописана је одговорност за преузете обавезе. Ставом 1. овог члана прописано је да обавезе које преузимају директни односно индиректни корисници буџетских средстава и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање морају да одговарају апропријацији која им је одобрена за ту намену у тој буџетској години.

У члану 8. Закона прописано је да се ово ограничење не примењује на преузимање обавеза за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју из ИПАРД 2 програма, у складу са Законом о потврђивању Оквирног споразума између Републике Србије и Европске комисије о правилима за спровођење финансијске помоћи Европске уније Републици Србији у оквиру инструмента за претприступну помоћ (ИПА II) („Сл. гласник РС – Међународни уговори", број 19/14) и Секторским споразумом између Владе Републике Србије и Европске комисије о механизмима примене финансијске помоћи Уније Републици Србији у оквиру инструмента за претприступну помоћ у области подршке пољопривреди и руралном развоју (ИПАРД), као и у складу са законом који уређује пољопривреду и рурални развој, у оквиру обима средстава исказаних за текућу и наредне две буџетске године у општем делу буџета за текућу годину, укључујући и потребна средства након три фискалне године.

Продужен рок за примену одредаба које се односе на програмски буџет здравствених и апотекарских установа

Чланом 10. Закона продужен је рок за примену одредаба које се односе на програмски буџет здравствених и апотекарских установа. Мењан је члан 112. став 1. Закона о буџетском систему, као и одредбе Закона које се односе на програмски део буџета за здравствене и апотекарске установе чији је оснивач Република Србија, односно локална власт, а **примењиваће се поступним увођењем до 2021. године**.

Продужен рок за примену

У члану 11. Закона продужен је рок за примену одредаба члана 43. став 2. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС", бр. 73/10, 93/12, 142/14, 103/15, 99/16 и 113/17) **за 2023. годину**.

У ставу 4. члана 43. бришу се речи „а подзаконски акт из члана 29. овог закона донеће се до 31. децембра 2011. године."

Родно одговорно буџетирање

Чланом 12. Закона продужава се рок за увођење родно одговорног буџетирања код свих корисника буџетских средстава на свим нивоима власти до 2021. године, а мењају се и одредбе члана 16. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС", број 103/15), па ће се одредбе закона које се односе на родно буџетирање примењивати на буџетске кориснике у складу са годишњим планом поступног увођења родно одговорног буџетирања, а у целини до доношења буџета Републике Србије и буџета локалних власти за 2021. годину.

Остало

Чланом 13. Закона у члану 21. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС", број 95/18) речи „за 2020. годину" замењују се речима „за 2021. годину", тако да гласи: *Одредба члана 1. став 2. овог закона примењиваће се од припреме и доношења закона о буџету Републике Србије за 2021. годину.*

Чланом 14. Закона прописано је да се одредбе члана 8. овог закона, које се односе на преузимање обавеза за подстицаје у пољопривреди и руралног развоју из ИПАРД 2 програма, примењују се од тренутка припреме и доношења буџета Републике Србије за 2020. годину.

Чланом 15. Закона прописано је његово ступање на снагу. ПС

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник"

Захтев за паушално опорезивање и остале карактеристике пословања предузетника паушалаца

Предузетник који, с обзиром на околности, није у стању да води пословне књиге, осим пословне књиге о оствареном промету, или коме њихово вођење отежава обављање делатности, има право да поднесе захтев да порез на приходе од самосталне делатности плаћа на паушално утврђен приход. У чланку су обрађени услови за паушално опорезивање, као и поступање у случајевима престанка права на паушално опорезивање и остале карактеристике пословања предузетника паушалаца.

Увод

Новембар 30. 2019. године представља рок до кога предузетници који желе да буду паушално опорезивани у 2020. години морају да поднесу захтев. Наравно, наведени рок односи се на предузетнике који тренутно воде пословне књиге и сматрају да ће у току ове године због промењених околности пословања бити остварени услови за паушално опорезивање од првог јануара 2020. године.

Приликом предаје овог чланка у припрему за објаву на службеној страници Министарства финансија објављен је Нацрт измена и допуна Закона о порезу на доходак грађана (9. 10. 2019. године). Иако се ради само о нацрту, који предвиђа примену измена од 1. јануара 2020. године, у чланку ћемо се осврнути на чланове тог нацрта који су у непосредној вези са пословањем предузетника паушалаца. Потребно је још једном истаћи да се ради о нацрту измена и допуна поменутог закона, а након усвајања и објављивања измена и допуна у часопису ће бити објављен и детаљан коментар.

Нацртом су предложене измене чл. 40, 41. и 42. ЗПДГ-а, који се односе на паушално опорезивање, док се измене односе на услове за паушално опорезивање, критеријум за разврставање предузетника паушалаца у групе ради утврђивања висине паушалног прихода као пореске основице, затим на одређивање полазне основице за утврђивање висине паушалног прихода и елементе којима се умањује односно повећава полазна основица, као и на подношење захтева за паушално опорезивање. Како се наводи у образложењу Нацрта, све је предложено имајући у виду потребу да се створе предуслови за поједностављење процедуре обрачуна пореза на приходе од самосталне делатности на паушално утврђен приход, аутоматизацију процеса утврђивања висине пореске обавезе, омогућавање веће предвидљивости за пореске обвезнике и смањење администрирања од стране пореског органа.

Осим појашњења у вези са подношењем захтева за паушално опорезивање, у овом тексту обрађене су још неке од карактеристика пословања предузетника паушалаца:

- услови за паушално опорезивање;
- критеријуми за утврђивање висине паушалног прихода;
- плаћање пореза и доприноса на паушални приход;
- вођење књига;
- престанак права на паушално опорезивање;

плату готовог новца са текућег рачуна, банка је дужна да му тај новац исплати одмах, без накнаде, с тим да, ако је реч о исплати готовог новца у износу већем од 600.000 динара или ефективног страног новца у износу чија је динарска противвредност по званичном средњем курсу Народне банке Србије већа од 600.000 динара – банка му средства преко 600.000 динара исплаћује, без накнаде, најкасније наредног радног дана.

Поред свега, чланом 2. Правилника о плаћању у готовом новцу прописано је да правна и физичка лица која обављају делатност без ограничења могу да плаћају готовим новцем, односно да врше исплате у готовом новцу у динарима са свог текућег рачуна. Ова плаћања односно исплате врше се на основу оригиналне документације, из које могу да се утврде износ, основ и намена плаћања (решење, одлука, уговор, рачун и др.), која се притом банци подноси на увид и оверу (датум пријема, печат и потпис). **Плаћања односно исплате до износа од 150.000 динара дневно вршиће се без подношења на увид документације.**

Иначе, неспорно је да по основу подизања готовог новца са рачуна не постоји обавеза плаћања било каквих јавних прихода (пореза и доприноса).

Закључак

Предузетник паушалац не води пословне књиге, нема обавезу евидентирања насталих трошкова, односно улазних рачуна, не сачињава и не предаје на јавну објаву годишње финансијске извештаје и може слободно да располаже новчаним средствима са пословног рачуна, односно да подиже новац без плаћања пореза, а од обавеза једино има да води КПО књигу, у којој евидентира своје излазне рачуне према купцима којима врши промет добара или им пружа услуге.

Паушално опорезивање предузетника може да буде начин опорезивања који носи најмање пореско оптерећење предузетнику, али то не мора увек да буде случај. Недостатак паушалног опорезивања огледа се у томе што пореске обавезе остају исте и у случају када предузетник послује са малим или никаквим профитом. Недостатак је и најчешће релативно скромно процењена кредитна способност од стране пословних банака.

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник"

Пословање цвећара

У чланку је приказано рачуноводствено пословање цвећара, и то приликом трговине на мало цвећем због низа посебности које се појављују при задужењу и раздужењу малопродајног места, за које мора да се осигура евиденција о стању робе. Такође, у другом делу чланка образложено је рачуноводствено праћење производње цвећа у складу са МРС 41, са примерима рачуноводственог обухватања производње резаног цвећа, садница и саксијског цвећа.

Увод

Када је у питању пословање цвећара, може се рећи да се разликују правна лица, односно предузетници који се баве узгојем цвећа, а на тржишту даље продају као своје готове производе, као и они који не узгајају цвеће, него га искључиво купују и као такво продају на тржишту, тј. баве се трговином.

У складу са Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС", бр. 54/2010), правна лица и предузетници који се баве цвећарством могу бити разврстани у следеће делатности:

- 01.19 – Гајење осталих једногодишњих и двогодишњих биљака (обухвата гајење цвећа, резаног цвећа и пупољака);
- 46.22 – Трговина на велико цвећем и садницама (обухвата трговину на велико цвећем, садницама и луковицама);
- 47.76 – Трговина на мало цвећем, садницама, семењем, ђубривима, кућним љубимцима и храном за кућне љубимце у специјализованим продавницама.

Трговина цвећем

У складу са чланом 25. Закона о трговини („Сл. гласник РС", бр. 52/2019), трговином цвећем могу да се баве:

- правна лица и предузетници регистровани за обављање трговине на мало и/или велико цвећем;
- пољопривредници регистровани у складу са прописима којима се уређује пољопривреда.

Пропис који уређује пољопривреду у смислу горенаведене одредбе јесте Закон о пољопривреди и руралном развоју („Сл. гласник РС", бр. 41/2009 и 101/2016). Чланом 2. тог закона дефинисано је да је пољопривредник носилац или члан породичног пољопривредног газдинства који се искључиво бави пољопривредном производњом.

Осим горенаведених, продају цвећа може да врши и правно лице или предузетник регистрован за обављање производне делатности (гајење цвећа), када своје цвеће продаје на мало.

У случају да послује у делатности гајења цвећа и то сопствено узгојено цвеће продаје, предузетник може да буде паушално опорезован у складу са чланом 40. став 4. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС", бр. 24/2001… 113/2017 – даље: ЗПДГ): *Право на паушално опорезивање сагласно ст. од 1. до 3. овог члана* ***може*** *да оствари обвезник који врши производњу и продају искључиво сопствених производа у оквиру обављања делатности*. Право на паушално опорезивање немају предузетници који се баве трговином цвећем.

Наведене категорије лица могу да обављају делатност трговине цвећем ако испуњавају минималне техничке услове из члана 26. Закона о трговини.

За исправност састављања, обрачунавања и евидентирања пословних догађаја код правних лица и предузетника који обављају делатност трговине цвећем, осим одредаба Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС", бр. 62/2013 и 30/2018), Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС", бр. 84/2004… 30/2018) и Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС", бр. 25/2001… 95/2018), треба се придржавати и одредаба које, између осталог, произлазе из следећих прописа значајних за пословање цвећара – трговаца:

Закључак

Цвећари који не производе цвеће, него га као робу набављају и даље продају другим правним лицима или крајњим потрошачима, послују у складу са правилима која су уобичајена за малопродају (трговину на мало). Специфичности које се јављају произлазе из саме природе цвећа, а и захтева купаца у каквом облику желе да га купују. С друге стране, произвођачи цвећа примењују правила вредновања и евидентирања која су карактеристична за пољопривредну производњу.

АНАЛИТИЧКА РОБНА КАРТИЦА

Назив робе: **Ружа**

Ред. бр.	Датум	ОПИС	Ј. м.	ПРОМЕНА – вредност						СТАЊЕ					Прос. НЦ	ПЦ
				Кол.	НЦ	НВ	РУЦ	ПДВ	ПВ	Кол.	НВ	РУЦ	ПДВ	ПВ		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	16	17	18	19	20	21	22
1.	16. 9. 2019.	УЛАЗ	ком.	100	76,15	7.615,38	4.884,62	2.500,00	15.000,00	100	7.615,38	4.884,62	2.500,00	15.000,00	76,15	150,00
2.	16. 9. 2019.	ИЗЛАЗ	ком.	-20	76,15	-1.523,00	-977,00	-500,00	-3.000,00	80	6.092,38	3.907,62	2.000,00	12.000,00	76,15	150,00
3.	16. 9. 2019.	ИЗЛАЗ	ком.	-80	76,15	-6.092,38	-3.907,62	-2.000,00	-12.000,00	0	0	0	0	0		

- Први излаз је за цвеће које је утрошено за израду букета
- Други излаз је продаја ружа на комад

АНАЛИТИЧКА РОБНА КАРТИЦА

Назив робе: **Букет**

Ред. бр.	Датум	ОПИС	Ј. м.	ПРОМЕНА – вредност						СТАЊЕ					Прос. НЦ	ПЦ
				Кол.	НЦ	НВ	РУЦ	ПДВ	ПВ	Кол.	НВ	РУЦ	ПДВ	ПВ		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	16	17	18	19	20	21	22
1.	16. 9. 2019	УЛАЗ	ком.	4	652,75	2.610,99	2.055,68	933,33	5.600,00	4	2.610,99	2.055,68	933,33	5.600,00	652,75	1.400,00
2.	16. 9. 2019	ИЗЛАЗ	ком.	4	652,75	-2.610,99	-2.055,68	-933,33	-5.600,00							

ИНГ-ПРО САВЕТОВАЊА

ИНГ-ПРО организује скупове, саветовања, семинаре и обуке с правном и финансијском тематиком, представљајући прописе који су не само актуелни већ су и у најширој примени у оквиру законодавства Републике Србије. Овакав вид организације постао је неизбежан начин упознавања с бројним недоумицама и проблемима у пракси, али и пут ка њиховом бржем и успешнијем превазилажењу како би се омогућила сврсисходна примена прописа.

Предавачи су врсни и посвећени стручњаци који настоје да подстакну учеснике на промишљање најделотворнијег начина за превазилажење немалих проблема и повећање ефикасности из области које су тема саветовања.

Саветовања се одржавају у пријатном амбијенту, у технички потпуно опремљеним салама, са паузама за кафу и ручак.

На нашим интернет странама *www.propisi.net, www.legeartis.rs* и *www.poslovnisavetnik.net* увек се можете информисати о актуелним саветовањима и, уколико сте заинтересовани, попунити електронску пријаву.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

КРАТКЕ ТЕМЕ:

Матични број купца на фактури: да или не?

Закон о трговини, који је ступио на снагу 30. јула, детаљније је прописао садржину исправа које прате робу у односу на до тада важећи закон. С обзиром на учестала питања претплатника у вези са обавезним елементима фактуре, очигледно је да још увек постоје нејасноће у вези са тим, нарочито у погледу испоручиоца добара.

Закон о трговини

Према одредбама члана 29. Закона о трговини („Сл. гласник РС", бр. 52/2019), **трговац** је дужан да поседује исправе о производњи, набавци и продаји робе, а нарочито да оне садрже податке о:

- пословном имену, адреси, ПИБ-у и **матичном броју** или броју пољопривредног газдинства (БПГ), односно броју из одговарајућег регистра **произвођача или добављача**,
- броју и датуму издавања исправе,
- називу, мерној јединици и количини робе,
- набавној цени робе,
- задужењу за властиту робу,
- продајној цени робе.

Осим тога, ставом 2. истог члана Закона о трговини прописано је да **робу у превозу морају да прате исправе** које су у непосредној вези са њеним превозом и које нарочито садрже:

- број и датум исправе,
- пословно име, адресу, ПИБ и **матични број** или број пољопривредног газдинства (БПГ), односно број из одговарајућег регистра **испоручиоца**, **примаоца** и превозника (уколико га има),
- место и адресу објекта из кога се испоручује и у који се испоручује,
- име, презиме и потпис одговорних лица испоручиоца и превозника, назив робе и количину.

Уколико трговац не поседује одговарајуће исправе које прате робу на начин прописан чланом 29. Закона о трговини, чини прекршај за који је Законом о трговини, чланом 68, прописана **казна од 500.000 до 2.000.000** динара за правно лице (и казна од 50.000 до 500.000 динара за одговорно лице), односно од **50.000 до 500.000** динара за предузетника.

Из наведеног произлази да је матични број купца прописан као обавезан елемент фактуре/отпремнице која прати робу у превозу, чак и када испоручилац добара није трговац, а иста испоручује друштву које је обавезно да у свом пословању примењује Закон о трговини. Осим тога, трговац је дужан да обезбеди све наведене податке у исправама које прате робу у превозу, без обзира на то да ли је купац у обавези да у пословању примењује Закон о трговини или не.

Када трговцу фактурише услуге (на пример издаје фактуру за закуп пословног простора), добављач није у обавези да искаже матични број купца (трговца, примаоца услуге) јер је чланом 29. Закона о трговини матични број произвођача или добављача обавезан елемент фактуре, односно исправе која прати РОБУ.

Закон о привредним друштвима

Закон о привредним друштвима („Сл. гласник РС", бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – други закон, 5/2015, 44/2018 и 95/2018) у члану 25. став 1. одувек прописује **обавезу исказивања матичног броја издаваоца документа** у свим документима који су упућени трећим лицима. Дакле, према члану 25. став 1. овог закона, пословна писма и други документи друштва **који су упућени трећим лицима**, укључујући и оне у електронској форми, садрже пословно или скраћено пословно име, седиште, адресу за пријем поште ако се разликује од седишта, **матични број** и порески идентификациони број друштва. Према члану 585. став 1. тачка 2) Закона о привредним друштвима, новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за привредни преступ привредно друштво ако пословно име и друге обавезне податке

подацима о делатности, седишту и другим обавезним елементима прописаним законом.

***Истицање пословног имена супротно** ставу 2. овог члана **(у погледу површине и садржине)** сматра се оглашавањем – представљањем ради подстицања продаје сопствене робе и услуга, продаје своје непокретности, као и преноса права и обавеза и других активности из члана 2. ове одлуке.*

Град Крагујевац

Одлуком о оглашавању на територији Града **Крагујевца** („Сл. лист Града Крагујевца", бр. 20/2019), која је ступила на снагу 27. 7. 2019. године, површина табле на којој је истакнута фирма може бити већа него у Београду, Смедереву или Крагујевцу, а да се истицање фирме не сматра оглашавањем. Чланом 7. прописано је следеће:

Оглашавање као делатност обављају правна лица и предузетници који су регистровани за вршење ове делатности, ради представљања делатности, роба и услуга других лица.

Оглашавање за сопствене потребе је истицање пословног имена и оглашавање које врши правно лице и предузетник у вези са својим пословањем, односно професионалном или пословном делатношћу, ради подстицаја продаје сопствене робе и услуга и других сопствених активности.

Истицање пословног имена (фирма) на једностраном средству за оглашавање површине до 0,50 m², које садржи следеће податке: пословно име, седиште, делатност и др. утврђене законом, не сматра се оглашавањем у смислу ове одлуке.

Истицање пословног имена супротно ставу 3. ове одлуке сматра се оглашавањем.

Град Ужице

Одлуком о оглашавању на територији Града **Ужица** („Сл. лист Града Ужица", бр. 11/2019), која је ступила на снагу 2. 5. 2019. године, **прописано је да је свако истицање пословног имена оглашавање**. У члану 4. ове одлуке наводи се:

***Оглашавање за сопствене потребе је истицање пословног имена** и оглашавање које, у складу са овом одлуком, врши правно лице, предузетник и физичко лице ради рекламирања сопствених производа, услуга и других активности или прикупљања понуда, обавештења и сл.*

Град Кикинда

Као и у случају Града Ужица, Одлуком о оглашавању на територији Града **Кикинде** („Сл. лист Града Кикинде", бр. 34/2017 и 9/2019), која је ступила на снагу 30. 12. 2017, а измене и допуне 13. 4. 2019. године, **прописано је да је свако истицање пословног имена оглашавање**. У члану 6. ове одлуке наводи се:

Оглашавање за сопствене потребе је истицање пословног имена и оглашавање које, у складу са овом одлуком, врши правно лице, предузетник и физичко лице ради рекламирања сопствених производа, услуга и других активности или прикупљања понуда, обавештења и сл.

Питања претплатника на теме из рачуноводства

Накнада за истицање фирме – мењачница у Београду

Питање:

Да ли мој клијент који је микро предузетник (мењачница из Београда) има обавезу плаћања комуналне таксе за истицање фирме? Поред мењачких послова, остварује и приход за платни промет, новчане дознаке и продају лота.

Одговор:

Полазимо од претпоставке да се фирма истиче на фасади зграде.

Уколико натпис за истицање фирме испуњава следеће захтеве, истицање фирме не сматра се оглашавањем у смислу Закона о оглашавању и Одлуке о оглашавању на територији Града Београда (даље: Одлука):

- коришћење рекламних паноа, **укључујући и истицање и исписивање фирме ван пословног простора на објектима и просторима који припадају јединици локалне самоуправе** (коловози, тротоари, зелене површине, бандере и сл.);
- коришћење простора на јавним површинама или испред пословних просторија у пословне сврхе, осим ради продаје штампе, књига и других публикација, производа старих и уметничких заната и домаће радиности;
- коришћење слободних површина за кампове, постављање шатора или друге објекте привременог коришћења и
- заузеће јавне површине грађевинским материјалом и за извођење грађевинских радова.

Поред тога, сходно одредби члана 39. ст. 1. и 3. Закона о оглашавању („Сл. гласник РС", бр. 6/2016 и 52/2019 – други закон – даље: Закон о оглашавању), оглашавање на отвореним површинама јесте вид оглашавања путем средства подесног за трајно упућивање огласне поруке јавности, постављеног на површинама које су изван затвореног простора, које су доступне јавности, односно неодређеном броју прималаца. **Средства за оглашавање на отвореним површинама по правилу су огласни пано (билборд), плакат, дисплеј, светлеће ознаке** и сл. Према одредби члана 41. ст. 1, 2. и 3. Закона о оглашавању, на отворене површине којима државни орган или орган јединице локалне самоуправе управља или је овлашћен да одреди начин управљања у складу са посебним прописима (даље: јавне површине), огласни пано може да се постави **само уз претходно одобрење надлежног органа**.

За постављање и коришћење средства за оглашавање без дозволе прописана је казна за прекршај и то у износу од 100.000 динара за правно лице (и одговорно лице у износу од 10.000 динара) и 60.000 динара за предузетника.

Такође, казна за прекршај прописана је и за постављање и коришћење средства за оглашавање супротно добијеној дозволи и то у износу од 50.000 динара за правно лице (и одговорно лице у износу од 10.000 динара) и 30.000 динара за предузетника.

Конверзија дуга у капитал

Питање:

Оснивач правног лица је правно лице из иностранства. Оснивач је уплатио зајам са роком враћања. С обзиром на то да је рок истекао и да не постоји могућност за враћање, оснивач жели да изврши конверзију обавезе у капитал. Међутим, он жели и да изврши конверзију без повећања основног капитала, дакле без регистрације у АПР-у, већ да се обавеза прекњижи у оквиру класе 3 – Капитал. Да ли је овакав начин смањења обавеза дозвољен? Уколико јесте, на који би се конто класе 3 евидентирала наведена пословна промена?

Одговор:

Скупштина друштва треба да донесе одлуку да се врши повећање капитала друштва претварањем раније извршених додатних уплата оснивача у капитал, што значи да се ради о послу који је у рачуноводственој теорији и пракси познат под називом „конверзија дуга у капитал".

Чланом 146. Закона о привредним друштвима прописано је да је један од начина повећања основног капитала „претварање (конверзија) додатних уплата у основни капитал" или „претварање (конверзија) потраживања према друштву у основни капитал."

По нашем мишљењу, а с обзиром на то да је извесно да додатна уплата неће бити враћена оснивачу, конверзију треба евидентирати у оквиру групе 32 – Резерве, на рачуну 322 – Статутарне и друге резерве или отворити рачун 323 – Додатне уплате чланова друштва.

ИНГ-ПРО
3 ДЕЦЕНИЈЕ
С НАМА НЕМА ЛУТАЊА

Мр Јован Чанак

Донације и трансфери као врста јавних прихода

Неразумевање појмова донације и трансфера, односно непознавање различитости између ова два појма која означавају различите врсте прихода, за последицу може да има и неисправно планирање и неисправан приказ извршења плана, као и неисправну рачуноводствену евиденцију по наведеним основима. У овом тексту аутор образлаже донације и трансфере као врсте јавних прихода, а о давању донација, кредита и зајмова/позајмица од стране корисника јавних средстава, законским ограничењима и ставовима надлежних органа о томе биће припремљен коментар у једном од наредних бројева часописа. Осим тога, у тексту су дати и примери донација и трансфера са којима се сусрећу јединице локалне самоуправе, здравствене установе, школе и друге образовне институције.

Увод

Насупрот донацијама и трансферима као врсти јавних прихода, чланом 27. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС", бр. 54/2009... и 72/2019) прописани су јавни расходи и издаци државе, у које се, између осталог, убрајају и дотације и трансфери. Законом о буџету Републике Србије или одлуком јединице локалне самоуправе утврђују се средства која се из буџета издвајају корисницима буџетских средстава у облику дотација и трансфера.

Дакле, појам **донација** односи се на **прилив средстава и представља врсту јавних прихода** (класа 700000 – Текући приходи), као елемент укупног прихода у државном буџету, односно буџету јединице локалне самоуправе из ког треба да се покрију свих планирани расходи утврђени законом о буџету, односно одлуком јединица локалне самоуправе.

С друге стране, појам **дотација** односи се на **одлив средстава из буџета за текуће расходе** (класа 400000 – Текући расходи) за обавезе које су Законом о буџету или одлукама о буџету преузете према одређеним корисницима буџетских средстава.

Појмовне и суштинске разлике између донација, спонзорства и трансфера

Донација је реч латинског порекла чије је значење у српском језику даровање или поклањање, а може да се тумачи и као акт о поклањању. Под њом се обично подразумева давање у новцу, стварима или услугама. **Донатор или дародавац има право не само да тражи већ и да добије информације** од примаоца донације о томе како су утрошена донирана средства. **Међутим, донатор нема право да за износ донације тражи било какву противуслугу.**

Поред донација, у теорији и пракси обично се сусрећемо и са термином **спонзорство**, који се **понекад свесно или несвесно поистовећује са термином донације, што је несумњиво погрешан приступ**. Због тога скрећемо пажњу на то да треба разликовати спонзорство од донације. **Спонзорство** је такође реч латинског порекла, а у српском језику означава покровитеља или заштитника, односно лице (физичко или правно) које финансијски помаже одређене манифестације и активности **с намером да рекламира себе**. То значи да је установа или организација која је примила спонзорство дужна да заузврат учини услугу рекламе дародавца. **Дакле, спонзор или покровитељ за средства која је упутио примаоцу очекује од њега противуслугу**, што није случај са донацијом односно донатором.

Закључак

На основу изнетог у вези са третманом донација и трансфера са више аспеката може да се констатује следеће:

- Постоји више законских прописа који третирају ову материју.
- Посебно је указано на разлике између донација и спонзорства да би се отклониле евентуалне дилеме везане за то шта се подразумева под једним, а шта под другим појмом ових категорија.
- У Правилнику о Контном плану за буџетски систем донације, као врсту јавних прихода, обухвата категорија 730000 – Донације, помоћи и трансфери, а класификоване су као донације од иностраних држава и донације од међународних организација.
- Донације се према својој намени деле, како и произлази из уговора о донацијама, на текуће и капиталне донације.
- Што се тиче трансфера од других нивоа власти, видљиво је да они могу бити од виших нивоа власти ка нижим, као и од нижих нивоа власти ка вишим, што се углавном утврђује законом о буџету, односно одлуком о буџету за текућу годину.
- Претежни или највећи део трансфера врши се из буџета Републике у корист буџета градова и општина.
- Категорија 740000 – Други приходи, на групи конта 744000 – Добровољни трансфери од физичких и правних лица, обухвата трансфере претежно од домаћих физичких и правних лица који су у принципу засновани на једнострано обавезним уговорима, при чему постоји обавеза на страни поклонодавца, по којој поклонодавац преузима обавезу, а поклонопримац стиче права, а такав аранжман представља по правилу формалноправни посао.
- Трансфери се налазе и у категорији 780000 – Трансфери између буџетских корисника на истом нивоу. **Директни корисник буџетских средстава који је примио средства из буџета путем трансфера, која ће пренети директном као крајњем кориснику средстава, књижи средства задужењем текућег рачуна, уз одобрење конта 781111 – Трансфери између буџетских корисника на истом нивоу, а за средства која ће пренети индиректном кориснику као крајњем кориснику средстава, задужењем текућег рачуна уз одобрење конта 781112 – Трансфери од директних ка индиректним буџетским корисницима на истом нивоу.**
- Када директни корисник примљена средства из буџета преноси директом или индиректном кориснику буџетских средстава, директни корисник буџетских средстава износ пренетих средстава у трансферу књижи задужењем одговарајућих субаналитичких конта у категорији 490000 – Административни трансфери из буџета од директних буџетских корисника индиректним буџетским корисницима или између буџетских корисника на истом нивоу, уз одобрење текућег рачуна. **Крајни корисник који је примио средства путем трансфера, за износ примљених средстава задужује текући рачун, а одобрава субаналитички конто 791111 – Приходи из буџета.**

ИНГ-ПРО

САВЕТОВАЊА

ИНГ-ПРО организује скупове, саветовања, семинаре и обуке с правном и финансијском тематиком, представљајући прописе који су не само актуелни већ су и у најширој примени у оквиру законодавства Републике Србије. Овакав вид организације постао је неизбежан начин упознавања с бројним недоумицама и проблемима у пракси, али и пут ка њиховом бржем и успешнијем превазилажењу како би се омогућила сврсисходна примена прописа.

Предавачи су врсни и посвећени стручњаци који настоје да подстакну учеснике на промишљање најделотворнијег начина за превазилажење немалих проблема и повећање ефикасности из области које су тема саветовања.

Саветовања се одржавају у пријатном амбијенту, у технички потпуно опремљеним салама, са паузама за кафу и ручак.

На нашим интернет странама *www.propisi.net, www.legeartis.rs* и *www.poslovnisavetnik.net* увек се можете информисати о актуелним саветовањима и, уколико сте заинтересовани, попунити електронску пријаву.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Дипл. правник Слободанка Келечевић, виши буџетски инспектор у Министарству финансија

Контрола коришћења средстава добијених за финансирање пројеката

Законом су прописане радње провера, службених контрола, надзора и других мера ради утврђивања природе евентуалних неправилности приликом коришћења средстава помоћи обезбеђених из различитих извора финансирања. За спровођење контроле над коришћењем ових средстава задужена је Буџетска инспекција Министарства финансија, која врши *ex-post* контроле законитости појединачних трансакција.

Увод

Законом о буџетском систему („Сл. гласник РС", бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – испр., 108/13, 142/14, 68/15, 103/15, 99/16, 113/17, 95/2018 и 31/2019) дефинисано је да финансијску помоћ Европске уније представљају средства Европске уније која се користе за намене и спроводе према правилима утврђеним споразумима између Републике Србије и Европске уније, као и да је финансирање учешћа Републике Србије, односно локалне власти у спровођењу финансијске помоћи Европске уније финансијско учешће Републике Србије, односно локалне власти у спровођењу програма финансијске помоћи Европске уније које може да се обезбеди из различитих извора финансирања.

Законом о буџетском систему **прописано је да** је за спровођење фискалне политике и управљање јавним финансијама и средствима Републике Србије у складу са принципима, правилима и процедурама утврђеним овим законом одговорна Влада, а извршни орган локалне власти одговоран је за спровођење фискалне политике и управљање јавном имовином, приходима и примањима и расходима и издацима на начин који је у складу са овим законом.

Законом о буџетском систему дефинисано је да су јавни приходи сви приходи остварени обавезним плаћањима пореских обвезника, правних и физичких лица која користе одређено јавно добро или јавну услугу, као и сви други приходи које остварују корисници буџетских средстава и средстава организација за обавезно социјално осигурање.

Донације, трансфери и финансијска помоћ Европске уније врста су јавних прихода и примања (трансферна средства су средства која се из буџета Републике Србије, односно буџета локалне власти преносе буџету на другом нивоу власти, буџету на истом нивоу власти и организацијама за обавезно социјално осигурање, као и између организација за обавезно социјално осигурање за доприносе за осигурање, а донација је наменски бесповратни приход, који се остварује на основу писаног уговора између даваоца и примаоца донације).

Такође, овим законом дефинисано је да су јавна средства – средства на располагању и под контролом Републике Србије, локалне власти и организација за обавезно социјално осигурање, док су корисници јавних средстава директни и индиректни корисници буџетских средстава, корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање и јавна предузећа основана од стране Републике Србије, односно локалне власти, правна лица основана од стране тих јавних предузећа, правна лица над којима Република Србија, односно локална власт има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у Управном одбору, друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода остварених у претходној пословној години, као и јавне агенције и организације на које се примењују прописи о јавним агенцијама.

његов извештај прихваћен у целости од стране даваоца средстава.

Напомињемо да треба имати у виду да је у неким случајевима уговором или споразумом о финансирању пројеката дефинисано да, уколико давалац средстава не прихвати у целости или делимично финансијски извештај о реализацији пројекта, корисник средстава мора да врати средства у том износу. Корисник средстава ће вратити средства и у случају ако их у уговореном року не утроши.

Закључак

На основу претходно наведеног може да се закључи да приликом реализације пројеката, тј. утрошка средстава добијених за реализацију пројеката, корисник средстава мора да се придржава одредаба из уговора, споразума, као и да је добијена средства дужан да користи као што је предвиђено пројектом, тј. за намену за која су опредељена и у складу са законом.

Уколико не поступа у складу са тим, одговорно лице због неправилности чини прекршај из члана 103. став 1. тачка 4) Закона о буџетском систему, којим је предвиђена новчана казна од 10.000 до 2.000.000 динара, а у вези са чланом 71. став 2. Закона о буџетском систему, којим је регулисана одговорност функционера, односно руководиоца директног односно индиректног корисника буџетских средстава за законити, наменску, економичну и ефикасну употребу буџетских средстава.

У случају ненаменског коришћења средстава преко износа од милион динара у односу на износ утврђен буџетом, финансијским планом или актом Владе којим се утврђује износ средстава позајмице, одговорно лице чини кривично дело из члана 362а Кривичног законика. ПС

Електронско издање

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

ПРОПИСИ.НЕТ је електронско издање које се налази на интернет страници **www.propisi.net** и садржи преко 250.000 докумената: прописе, судску праксу, службена мишљења надлежних министарстава, моделе уговора и обрасце из свих области, као и коментаре прописа врхунских стручњака, при чему су сва наведена документа међусобно повезана.

ЗАШТО СЕ ПРЕТПЛАТИТИ БАШ НА ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима, као и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова нуде могући резултати.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

дипл. екон. Маја Јовановић, виши буџетски инспектор у Министарству финансија

Контрола запошљавања и обрачуна зарада, накнада и других примања у привредним друштвима корисницима јавних средстава

У овом тексту биће више речи о запошљавању и обрачуну зарада код субјеката контроле, привредних друштава чије је пословање регулисано Законом о привредним друштвима, која су, међутим, због испуњености одређених услова прописаних законом сврстана у кориснике јавних средстава (обављају послове од општег интереса, основала их је држава или су у њеном већинском власништву, користе неки облик донације или субвенције и др.). Фокус је на расходима који настају по основу запошљавања и обрачуна зарада. Поред тога, биће указано на специфичности обрачуна зарада у привредним друштвима корисницима јавних средстава, као и неке од најчешћих неправилности и незаконитости које се чине приликом запошљавања или обрачуна и исплате зарада, накнада и других примања по основу рада.

Увод

Циљ текста је да се сагледају запошљавање и обрачун зарада из угла контроле основаности, законитости и тачности обрачуна зарада, ради скретања пажње запосленима који су ангажовани на правно-кадровским и финансијско-рачуноводственим пословима, као и одговорним лицима правног лица на значај и одговорност послова које обављају, имајући у виду последице незаконитог и неправилног поступања корисника јавних средстава.

Запошљавање и обрачун зарада, накнада и других примања

Буџетска контрола обухвата контролу примене прописа и наменског и законитог коришћења средстава код субјекта контроле. Контрола примене прописа из области запошљавања и обрачуна зарада спроводи се у циљу утврђивања правног основа и оправданости расхода, законитости и тачности обрачуна код конкретног субјекта контроле. По завршетку поступка инспекцијске контроле записником се констатује утврђено чињенично стање и предлажу мере које је потребно предузети ради отклањања утврђених незаконитости или спречавања да се исте понове, док се решењем налаже повраћај незаконито утрошених средстава у буџет. Након тога, буџетски инспектор, уколико код субјекта инспекцијске контроле открије незаконитост која је кажњива према закону или другом пропису, **надлежном правосудном органу подноси кривичну пријаву, пријаву за привредни преступ или захтев за покретање прекршајног поступка.**

Специфичности контроле обрачуна зарада код корисника јавних средстава

Поред Закона о раду, као системског закона који регулише права, обавезе и одговорности из радног односа, односно по основу рада, корисници јавних средстава су обвезници примене и других прописа који права по основу рада детаљније регулишу, допуњавају додатним обаве-

правним лицем. Са сваким радно ангажованим лицем закључен је уговор о обављању привремених и повремених послова. Укупан број радно ангажованих лица већи је од 10% запослених. Субјект контроле не поседује сагласност Комисије за ангажовање ових лица.

Правни основ: На овај начин субјект контроле поступио је супротно одредбама члана 27е став 34–38. Закона о буџетском систему, које се односе на забрану запошљавања, као и супротно одредбама чл. 3, 6. и 8. Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, чиме је корисник јавних средстава починио прекршај из члана 103б став 2. Закона о буџетском систему.

Постојање основа за кривичну одговорност

Претходно описана поступања, у зависности од чињеничног стања констатованог инспекцијском контролом, могу да буду окарактерисана и као кривично дело, а против починилаца поднета кривична пријава. Наиме, чланом 361. Кривичног законика као кривично дело **несавестан рад у служби** окарактерисано је следеће поступање у случају када службено лице које кршењем закона или других прописа или општих аката, пропуштањем дужности надзора или на други начин очигледно несавесно поступа у вршењу службе, иако је било свесно или је било дужно и могло бити свесно да услед тога може да наступи тежа повреда права другог или имовинска штета, па таква повреда, односно штета у износу који прелази четиристо педесет хиљада динара и наступи.

Закључак

Неправилности и незаконитости приликом коришћења јавних средстава, утврђене у привредним друштвима корисницима јавних средстава у поступку инспекцијске контроле, које за последицу имају обрачун и исплату средстава у износу већем од законом дозвољеног, имају третман незаконито утрошених јавних прихода (незаконито исплаћена средства).

У складу са одредбама члана 87. став 4. Закона о буџетском систему, Буџетска инспекција записником о инспекцијској контроли предлаже, а уколико корисник не поступи по предложеним мерама, решењем налаже да се износ незаконито исплаћених средства (утврђен у поступку инспекцијске контроле и констатован записником) врати у буџет.

Према томе, може се закључити да се поступање Буџетске инспекције **у поступку инспекцијске контроле у привредном друштву кориснику јавних средстава своди на следеће:**

- У поступку инспекцијске контроле утврђује се укупан износ незаконито утрошених јавних прихода.
- Записником о инспекцијској контроли констатује се чињенично стање и предлажу мере за отклањање утврђених незаконитости и неправилности у раду контролисаног субјекта (нпр. успостављање одговарајућих евиденција, уплата у буџет укупног износа незаконито исплаћених средстава и др.).
- Уколико субјект контроле у остављеном року не поступи у потпуности по предложеним мерама, односно не изврши уплату укупног износа или изврши само делимичну уплату, решењем Буџетске инспекције субјекту контроле налаже се уплата укупног, односно преосталог износа незаконито исплаћених средстава.
- Против одговорног лица у правном лицу, а у складу са одредбама члана 104. Закона о буџетском систему, надлежном правосудном органу Буџетска инспекција подноси прекршајну пријаву, а уколико су испуњени услови прописани Кривичним закоником, против одговорних лица подноси се кривична пријава.

ИНГ-ПРО
3 ДЕЦЕНИЈЕ
СНАМА НЕМА ЛУТАЊА

Весна Јовичић, овлашћени интерни ревизор

ФУК и управљање ризиком код корисника јавних средстава

Чланом 81. Закона о буџетском систему дефинисано је да корисници јавних средстава успостављају финансијско управљање и контролу која се спроводи политикама, процедурама и активностима са задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће остварити циљеве. Финансијско управљање и контрола осмишљени су првенствено како би се обезбедила усаглашеност за законским захтевима, промовисао концепт „вредност за новац", као и високи стандарди корпоративног управљања и адекватног понашања, али и како би се осигурала стварна одговорност и добри системи интерне контроле.

Увод

Чланом 2. Закона о буџетском систему дефинисани су **корисници јавних средстава**, и то директни и индиректни корисници буџетских средстава, корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање и јавна предузећа основана од стране Републике Србије, односно локалне власти, правна лица основана од стране тих јавних предузећа, правна лица над којима Република Србија, односно локална власт има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у Управном одбору, друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода остварених у претходној пословној години, као и јавне агенције и организације на које се примењују прописи о јавним агенцијама.

Шта је финансијско управљање и контрола?

Финансијско управљање и контрола представља систем политика, процедура и активности који успоставља, одржава и редовно ажурира руководилац корисника јавних средстава, којим се, управљајући ризицима, обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин, кроз:

1) пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима;
2) потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја;
3) добро финансијско управљање;
4) заштиту средстава и података (информација).

Контрола обухвата писане политике и процедуре и њихову примену, при чему су оне успостављене како би пружиле разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво дефинисан у процедурама за управљање ризиком, а нарочито:

1) процедуре за ауторизацију и одобравање;
2) поделу дужности и пренос овлашћења како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролне активности;
3) систем дуплог потписа у коме ниједна обавеза не може бити преузета или плаћање извршено без потписа руководиоца корисника јавних средстава и руководиоца финансијске службе или другог овлашћеног лица;
4) правила за приступ средствима и информацијама;
5) претходну проверу законитости коју спроводи овлашћено лице које одреди руководилац корисника јавних средстава;
6) процедуре потпуног, исправног, тачног и благовременог књижења свих трансакција;
7) извештавање и преглед активности – процену ефективности и ефикасности трансакција;
8) надгледање процедура;
9) процедуре управљања људским ресурсима;

Системи интерних контрола морају бити надгледани. Стално надгледање врши се у току пословања, а укључује редовне управљачке активности и надгледање, као и друге акције од стране запослених при обављању дужности. Подручје и учесталост засебног оцењивања зависиће првенствено од процене ризика и ефективности процедура надгледања. Недостатке интерних контрола треба пријавити вишем нивоу, а озбиљне недостатке највишем руководству и Одбору директора. Овде интерна ревизија има значајну улогу. Она треба да изврши ревизије система који су идентификовани као приоритети са становишта процене ризика.

Праћење процеса ради оцене да ли интерне контроле функционишу како су дизајниране и да ли их треба мењати услед промене услова спроводи се:
(1) годишњим извештајем о развоју ФУК;
(2) самооцењивањем;
(3) извештајима интерне ревизије.

У складу са принципима управљачке одговорности, руководиоци организација су непосредно одговорни и за:

- управљање и развој организације – циљеви планирање активности организације,
- увођење процеса управљања ризицима,
- обезбеђење одговарајућег система контроле који ће ризике свести на прихватљив ниво,
- стално праћење адекватности успостављеног система контроле који пружа разумно уверавање да ће организација остварити своје циљеве.

У осмишљавању контрола важно је да се успоставе контроле које су пропорционалне ризику. Обично је довољно осмислити контролу која ће пружити уверавање у разумној мери да је могући губитак у оквиру апетита организације за ризиком.

Свака контролна активност носи одређене трошкове и важно је да нуди вредност за новац у односу на ризик који контролише. Генерално говорећи, сврха контроле је да се ризици обуздају пре него да се елиминишу. ПС

КАЛКУЛАТОР КАМАТА

у оквиру електронског издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а поред свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција ***Моје каматне стопе***, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална), која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

дипл. екон. Тања Ђелкапић, млађи саветник у Министарству финансија

Услуге пружене електронским путем са аспекта ПДВ-а

Место промета услуга у систему ПДВ-а од посебног је значаја јер се на тај начин одређује да ли промет подлеже опорезивању или не. Осим тога, када се промет врши између домаћег и страног лица, важно је да се тачно одреди место опорезивања.

Увод

Одређивање места промета добара и услуга једно је од основних и најважнијих питања из области пореза на додату вредност. Када су у питању правила за одређивање места промета услуга, она су прописана одредбама члана 12. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17 и 30/18 – даље: Закон о ПДВ-у), које су у примени од 1. априла 2017. године.

Европска унија је донела тзв. *VAT Package* 12. фебруара 2008. године (Директива 2008/8/ЕС), којим је извршена измена правила за утврђивање места промета услуга. С обзиром на постојање тих правила у земљама Европске уније и праксу да то прихватају и друге државе, увођењем истих код нас исправљене су нелогичности до којих је долазило до измена члана 12. Закона о ПДВ-у, а то је да неке услуге буду двоструко опорезоване, док неке уопште нису опорезоване.

Место промета услуга у систему ПДВ-а од посебног је значаја јер се на тај начин одређује да ли промет подлеже опорезивању или не. Наиме, предмет опорезивања ПДВ-ом само је промет добара и услуга који обвезник изврши у Републици Србији уз накнаду, у оквиру обављања делатности. Дакле, да би промет услуга био опорезован, треба да буде извршен на територији Републике Србије, тј. да се, у смислу Закона о ПДВ-у, односно члана 12. сматра да је извршен у Републици (понекад промет фактички није извршен на територији Републике, али се сматра да јесте у смислу Закона о ПДВ-у, као и обрнуто).

Када је место промета услуга Република Србија, а учесници у промету су резиденти Републике Србије, није битно где је конкретно (у ком граду, односно месту) извршен промет услуга, јер се територија Републике Србије сматра једним местом испоруке. Међутим, када се промет врши између домаћег и страног лица, важно је тачно одредити место опорезивања.

Одредбом члана 12. став 1. Закона о ПДВ-у прописано је да се овим чланом одређује порески обвезник искључиво у сврху примене правила која се односе на одређивање места промета услуга.

Неколико основних чињеница које треба имати у виду приликом одређивања места промета услуга

Правилно утврђивање места промета услуга од изузетне је важности јер од тога зависи да ли је услуга опорезива ПДВ-ом. Ако је место промета услуге Република Србија, опорезиво је ПДВ-ом, а ако место промета услуге није Република Србија, није опорезиво ПДВ-ом.

Напомена: То што је место промета Република Србија, па је услуга опорезива ПДВ-ом, не значи аутоматски да се и обрачунава ПДВ, јер услуга може бити и ослобођена ПДВ-а ако су испуњени предвиђени услови. Пример за то су превозне услуге повезане са увозом, извозом итд.

Министарство финансија објавило је Мишљење број 430-00-159 од 18. марта 2019. године, које се односи на порески третман промета услуга из области информационих технологија – испорука, чување и одржавање веб-страна, испорука програма и њихово ажурирање електронским путем искључиво привредним друштвима са седиштем у иностранству, према коме, *када обвезник ПДВ – привредно друштво са седиштем у Републици Србији пружа услуге из области информационе технологије – испоруку веб страна, чување и*

односно услуга са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ-ом, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза или за промет који се сматра извршеним у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици Србији, има право да ПДВ обрачунат за промет добара претходног учесника у промету одбије као претходни порез, уз испуњење осталих услова прописаних одредбама члана 28. Закона о ПДВ-у.

Сагласно наведеном, обвезник ПДВ-а који врши промет, примера ради, услуга из области информационе технологије – испоруку, чување и одржавање веб-страна, испоруку програма и њихово ажурирање електронским путем привредним друштвима са седиштем у иностранству, има право да по основу промета тих услуга ПДВ обрачунат за промет добара и услуга претходних учесника у промету – обвезника ПДВ-а одбије као претходни порез у складу са Законом о ПДВ-у (нпр. за набавку рачунарске опреме, канцеларијског материјала, услуга закупа и ревизије). Наиме, с обзиром на то да би обвезник ПДВ-а – пружалац наведених услуга имао право на одбитак претходног пореза када би те услуге пружао у Републици Србији, право на одбитак претходног пореза има и по основу пружања предметних услуга у иностранству.

Поред тога, важно је напоменути да чињеница да обвезник ПДВ-а искључиво врши промет наведених услуга у иностранству (према правилима на основу којих се одређује место промета услуга) нема утицај на његов статус као лица које је обвезник ПДВ-а нити на право на одбитак претходног пореза по основу пружања тих услуга. С тим у вези, лице које обавља делатност као трајну активност у циљу остваривања прихода, а искључиво пружа услуге чије је место промета, у складу са одредбама члана 12. Закона о ПДВ-у, у иностранству, нема обавезу, али има право да поднесе евиденциону пријаву за ПДВ, независно од износа промета који је по том основу остварило у претходних 12 месеци.

Када страно лице, тј. лице које у Републици Србији нема седиште ни сталну пословну јединицу, под претпоставком да није обвезник ПДВ-а у Републици Србији, пружа нпр. услуге давања права на коришћење софтвера и услуге техничког одржавања софтвера привредном друштву са седиштем у Републици Србији, сматра се да страно лице пружа услуге пореском обвезнику из члана 12. став 3. тачка 1) Закона о ПДВ-у. Местом промета предметних услуга сматра се место у којем прималац услуга има седиште, тј. у конкретном случају Република Србија. С тим у вези, независно од тога што у конкретном случају привредно друштво – прималац услуга није обвезник ПДВ-а, то лице (привредно друштво – прималац услуга) јесте порески дужник за промет предметних услуга који му врши страно лице, што значи да је дужно да по основу наведеног промета страног лица обрачуна ПДВ, поднесе пореску пријаву (образац ППППДВ) и плати обрачунати ПДВ у складу са Законом о ПДВ-у, о чему је већ било речи у претходном делу текста.

Када је реч о праву на одбитак претходног пореза обрачунатог за промет наведених услуга страног лица, указујемо на то да наведено право може да оствари само лице које је обвезник ПДВ-а и које набављене услуге користи за промет са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ-ом, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза и промет који је извршен у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици Србији. Према томе, када лице које није обвезник ПДВ-а обрачуна ПДВ за промет услуга давања права на коришћење софтвера и услуге техничког одржавања софтвера који му је извршило страно лице, то лице нема право да обрачунати ПДВ одбије као претходни порез.

Напомена: Место промета добара и услуга није прописано као обавезан елеменат рачуна. Елементи које ПДВ рачун нарочито треба да садржи утврђени су одредбама члана 42. став 3. Закона о ПДВ-у, што значи да елементи који нису прописани као обавезни не морају ни да буду исказани у рачуну. Рачун у којем није наведено место промета добара и услуга представља исправан рачун, под условом да садржи елементе прописане у складу са Законом о ПДВ-у.

дипл. екон. Тања Ђелкапић, млађи саветник у Министарству финансија

Услуге посредовања са аспекта ПДВ-а

Посредовање има карактер услуге која је предмет опорезивања ПДВ-ом уколико су испуњени следећи општи услови: посредник је обвезник ПДВ-а који пружа услуге посредовања у оквиру обављања своје делатности; посредовање се врши уз накнаду, с тим што и промет услуге без накнаде може бити опорезив ПДВ-ом уколико је посредовање извршено у непословне сврхе обвезника; место промета услуга посредовања је Република Србија у смислу одређивања места промета услуга.

Увод

Посредовање је, као облигациони однос, уређено одредбама Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ", бр. 29/78, 39/85, 45/89 – одлука УСЈ и 57/89, „Сл. лист СРЈ", бр. 31/93, и „Сл. лист СЦГ", бр. 1/2003 – Уставна повеља – даље: Закон о облигационим односима). Овим законом уређена су права и обавезе двеју уговорених страна – посредника и налогодавца.

Уговором о посредовању обавезује се посредник да настоји да нађе и доведе у везу са налогодавцем лице које би с њим преговарало о закључењу одређеног уговора, а налогодавац се обавезује да му исплати одређену накнаду ако тај уговор буде закључен. Кад је уговорено да ће посредник имати право на одређену накнаду и ако његово настојање остане без резултата, о таквом уговору судиће се према одредбама које важе за уговор о делу.

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17 и 30/18 – даље: Закон о ПДВ-у), посредовање има карактер услуге која је предмет опорезивања ПДВ-ом уколико су испуњени следећи општи услови:

- посредник је обвезник ПДВ-а који пружа услуге посредовања у оквиру обављања своје делатности;
- посредовање се врши уз накнаду, с тим што и промет услуге без накнаде може бити опорезив ПДВ-ом уколико је посредовање извршено у непословне сврхе обвезника, у смислу члана 5. став 4. тачка 2) Закона о ПДВ-у (пружање услуга које порески обвезник изврши без накнаде за личне потребе оснивача, власника, запослених или других лица, односно друго пружање услуга без накнаде у непословне сврхе пореског обвезника);
- место промета услуга посредовања је Република Србија у смислу одређивања места промета услуга.

Уколико страно лице (лице које нема седиште ни сталну пословну јединицу, односно пребивалиште на територији Републике Србије) пружа услугу посредовања у Републици Србији (у складу са одредбама члана 12. Закона о ПДВ-у), промет те услуге предмет је опорезивања ПДВ-ом, а порески дужник је поменуто страно лице ако се евидентирало као обвезник ПДВ-а у Републици. Уколико страно лице није регистровано у систему ПДВ-а на територији Републике Србије, прималац услуге посредовања (домаће лице) има обавезу интерног обрачуна и исказивања ПДВ-а у својим пословним књигама.

Од како је на снази „нови" члан 12. Закона о ПДВ-у нису све услуге посредовања предмет опорезивања. С тим у вези потребно је пре испостављања рачуна за услуге посредовања утврдити место промета услуга и ко је прималац те услуге:

- **ако се промет услуга врши пореском обвезнику**, местом промета услуга сматра се место у којем прималац услуга има седиште или сталну пословну јединицу, ако се промет услуга врши

Пример: Посредник (банка) обавезује се да ће вршити обавештавање и информисање клијената о раду Пензионог фонда, да ће посредовати у закључењу уговора између Фонда и клијената и сл.

Банка је закључила уговор о посредовању са акционарским друштвом за управљање добровољним пензијским фондом. У случају закључења уговора између клијента и Фонда, банка стиче право на накнаду.

У овом примеру не ради се о промету новца и капитала у оквиру пословања друштва за управљање пензијским фондовима, већ о промету услуга обавештавања и информисања клијената, посредовања у закључивању уговора и других услуга које врши лице које се не бави управљањем добровољним пензијским фондовима.

С обзиром на то да за овакве врсте услуга није прописано пореско ослобођење од ПДВ-а, пословна банка која врши наведени промет услуга дужна је да обрачуна ПДВ у складу са општим правилима из Закона о ПДВ-у.

Напомена: Када обвезник ПДВ-а изврши послове за чији је промет Законом о ПДВ-у прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, при чему на тај промет обрачуна ПДВ, прималац услуге нема право да одбије поменути ПДВ као претходни порез. Обвезник ПДВ-а који је обрачунао ПДВ за промет услуге за који је прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза и у рачуну исказао обрачунати ПДВ, дужан је да тако исказани ПДВ плати, док у новом рачуну не исправи износ ПДВ-а.

Мр Жељко Албанезе

Утврђивање пореза на имовину за 2020. годину – акти јединица локалне самоуправе доносе се до 30. новембра 2019. године

Обрачун и наплата пореза на имовину у искључивој је надлежности локалних самоуправа – општина и градова. Зато су припреме за утврђивање политике спровођења опорезивања имовине на локалном нивоу за 2020. годину од значаја како за саме локалне самоуправе тако и за пореске обвезнике. Јединице локалне самоуправе имају рок до 30. новембра 2019. године да донесу и објаве та акта.

Увод

Законом о порезима на имовину („Сл. гласнику РС", бр. 26/2001... и 99/2018 – Одлука УС РС – даље: Закон) јединице локалне самоуправе обавезне су, односно овлашћене да донесу Законом утврђена акта за потребе утврђивања пореза на имовину и за 2020. годину. **Јединице локалне самоуправе имају рок до 30. новембра 2019. године да донесу и објаве та акта.**

Правни основ за овлашћења и обавезност јединица локалне самоуправе за доношење аката за утврђивање пореза на имовину садржи пре свега **самостални члан 36**. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС", бр. 47/2013), који прописује да су **јединице локалне самоуправе дужне да најкасније до 30. новембра 2019. године за потребе утврђивања пореза на имовину за 2020. годину донесу и објаве:**

- **одлуку о стопама пореза на имовину;**
- **одлуку којом су одредиле зоне, са назнаком зоне која се сматра најопремљенијом зоном на својој територији;**
- **акт којим су утврдиле просечне цене одговарајућих непокретности по зонама и**
- **акт о коефицијентима за непокретности у зонама.**

Наведени акти се објављују:

1) онако како се објављују општи акти те јединице локалне самоуправе (на пример, у службеном гласилу локалне самоуправе),

2) на интернет страни јединице локалне самоуправе.

Важно је подсетити да је, сходно **члану 8. Закона о финансирању локалне самоуправе** („Сл. гласник РС", бр. 62/2006, 47/2011, 93/2012, 83/2016, 104/2016 – др. закон и 95/2018), скупштина јединице локалне самоуправе овлашћена да утврђује висину стопе пореза на имовину до висине највише стопе прописане законом којим се уређују порези на имовину.

У наставку текста биће наведено више детаља о садржају и карактеристикама наведених аката које јединице локалне самоуправе треба да донесу за потребе утврђивања пореза на имовину на својој територији за 2020. годину.

Одлука о стопама пореза на имовину

Према члану 38б став 1. Закона, порез на имовину утврђује се за календарску 2020. годину применом одредаба Закона, као и одлуке скупштине јединице локалне самоуправе на чијој територији се имовина налази о стопама пореза на имовину.

Према члану 11. став 1. Закона, стопе пореза на имовину износе:

- на непокретности пореског обвезника који води пословне књиге – до 0,40%;
- на земљишту пореског обвезника који не води пословне књиге – до 0,30%;
- на непокретности пореског обвезника који не води пословне књиге, осим на земљишту:

Ако је јединица локалне самоуправе утврдила просечне цене за све врсте одговарајућих непокретности из члана 6а Закона у свим зонама и објавила их до 30. новембра 2019. године, нема потребе да доноси одлуку о коефицијентима за непокретности у зонама, а ако ју је донела, при утврђивању пореза на имовину за 2020. годину обвезници који воде пословне књиге **неће је примењивати**.

Висину ових коефицијената утврђује надлежни орган јединица локалне самоуправе својим актом, за сваку зону на својој територији, при чему они не могу бити већи од:

1) 1,00 – за непокретности у најопремљенијим зонама;

2) 0,80 – за непокретности у зонама које се у тој јединици локалне самоуправе граниче са најопремљенијим зонама;

3) 0,40 – за непокретности у зонама сеоских насеља;

4) 0,30 – за непокретности у зонама изван сеоских и градских насеља;

5) 0,60 – за остале зоне у тој јединици локалне самоуправе.

Законом није ограничен број коефицијената које јединица локалне самоуправе може да одреди, што значи да може да износи више од пет коефицијената, уз услов да су коефицијенти тих зона до нивоа наведеног законског максимума.

Према **члану 7а став 5. Закона**, ако јединица локалне самоуправе до 30. новембра 2019. године не објави коефицијенте за непокретности у зонама или их утврди преко максималног износа, а у случају да у 2019. години ни у зонама ни у граничним зонама није било најмање три промета одговарајућих непокретности у периоду од 1. јануара до 30. септембра 2019. године, основица пореза на имовину за непокретности обвезника који води пословне **књиге утврдиће се применом максималног законског коефицијента за непокретности у одговарајућој зони.**

Акт о коефицијентима јединица локалне самоуправе дужна је да објави до 30. новембра текуће године онако како се објављују општи акти те јединице локалне самоуправе, али и сваку њихову промену, и то и на интернет страни.

Коефицијенти које је прописала јединица локалне самоуправе примењиваће се и при утврђивању пореза на имовину за 2020. годину за непокретности обвезника који воде пословне књиге, али само у јединицама локалне самоуправе у којима у периоду од 1. јануара 2019. до 30. септембра 2019. године није било најмање три промета одговарајућих непокретности ни у зонама ни у граничним зонама.

Напомена: Јединица локалне самоуправе није у обавези да овај акт доноси сваке године, већ је довољно да на дан 30. новембра 2019. године постоји важећи акт којим су коефицијенти објављени (и из ранијих година), уз услов да важност тог акта није ограничена до 31. децембра 2019. године.

Закључак

Порез на имовину за територију јединице локалне самоуправе утврђује се за календарску годину применом одредаба Закона, као и одлуке скупштине јединице локалне самоуправе на чијој територији се имовина налази о стопама пореза на имовину, затим одлуке којом су одређене зоне (укључујући и најопремљеније зоне) и акта о коефицијентима за непокретности у зонама, који важе на дан 15. децембра текуће године. **За имовину за коју пореска обавеза настане у току пореске године, порез на имовину за ту годину утврђује се за период од настанка пореске обавезе до истека те године, односно до престанка пореске обавезе у тој години.**

Јединице локалне самоуправе Законом су овлашћене да на својој територији ближе уреде **зоне** (према критеријумима прописаним чланом 6. став 3. Закона), **просечне цене квадратног метра** одговарајућих непокретности у зонама (на основу цена остварених у промету одговарајућих непокретности), **стопу амортизације** за коју може да се умањи вредност непокретности (осим земљишта) обвезника који не води пословне књиге (до висине прописане чланом 5. став 3. Закона), **стопе пореза на имовину** (до висине прописане чланом 11. став 1. Закона), као и **коефицијенте за непокретности у зонама** (до висине прописане чланом 7а став 3. Закона).

Утврђивање, наплата и контрола пореза на имовину у надлежности је јединица локалне самоуправе, независно од врсте непокретности на коју се тај порез плаћа (пољопривредно земљиште, грађевинско земљиште, стан и сл.). ПС

Питања претплатника на теме из пореза и ПДВ-а

Повраћај ПДВ-а за куповину објекта за вршење делатности

Питање:

Имамо клијента који жели да отвори приватну ординацију и купи пословни простор. Такође жели да поврати ПДВ од куповине те некретнине (ПДВ износи 50.000 евра). Да ли има право на одбитак претходног пореза и на који начин може да поврати ПДВ?

Одговор:

У складу са чланом 4. Правилника о утврђивању опреме и објеката за вршење делатности и улагања у објекте, начину спровођења исправке одбитка претходног пореза и начину утврђивања дела претходног пореза за који накнадно може да се оствари право на одбитак, за опрему и објекте за вршење делатности и улагања у објекте („Сл. гласник РС", бр. 120/2012), право на одбитак претходног пореза по основу објекта за вршење делатности **стичете у пореском периоду у којем су се стекли услови за остваривање тог права**.

Обвезник ПДВ-а право на одбитак претходног пореза остварује у складу са општим условима из члана 28. Закона о ПДВ-у:

- **ако добра** набављена у Републици или из увоза, **укључујући и набавку** опреме, као и **објекте за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката користи или ће их користити за промет добара и услуга за који постоји право на одбитак**, и
- **ако поседује рачун** издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом.

Дакле, право на одбитак претходног пореза остварујете у укупном износу у пореском периоду када је извршен промет некретнине, уз испуњавање наведених услова из члана 28. Закона о ПДВ-у.

Унос у образац ПОПДВ зависи од тога да ли се ради о првом преносу права својине или каснијим преносима, да ли је продавац обвезник ПДВ-а, односно да ли је уговорен обрачун ПДВ-а у складу са чланом 25. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у:

- Куповина новог објекта од инвеститора, обвезника ПДВ-а – 8а.1. подаци се исказују на основу уговора, а исти има карактер рачуна.
- Куповина старог објекта са уговореним обрачуном ПДВ-а – 8б.1. интерно обрачунати ПДВ исказује се на 3а.1.
- Куповина старог објекта без ПДВ-а – није уговорен обрачун ПДВ-а – 8в.2.
- Куповина објекта од физичког лица (продавац није обвезник ПДВ-а) – 8д.2.

Износ ПДВ-а који може да се одбије исказује се на 8е.5.

Поступак остваривања права на повраћај ПДВ-а и пореског кредита уређен је Правилником о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције и рефундације ПДВ („Сл. гласник РС", бр. 107/2004... и 104/2018 – даље: Правилник). Према одредбама члана 52. ст. 1. и 2. Закона о ПДВ-у, ако је износ претходног пореза већи од износа пореске обавезе, **обвезник има право на повраћај разлике, а ако се обвезник не определи за повраћај, разлика се признаје као порески кредит**. Према томе, обвезник ПДВ-а може да бира или да му се вишак претходног пореза у односу на пореску обавезу у пореском периоду врати или да тај вишак користи као порески кредит за измиривање обавеза у наредном пореском периоду.

Опредељивање за повраћај или порески кредит врши се у самој пореској пријави ПДВ (образац ПП ПДВ) и то уписивањем одговарајуће ознаке под редним бројем 11 Пријаве. Значи, **ако се обвезник ПДВ-а определи за повраћај разлике, под редним бројем 11 обрасца ПП ПДВ уписује ознаку 1, а ако се определи за порески кредит, под истим редним бројем уписује ознаку 0.**

Ако се обвезник ПДВ-а определи за повраћај ПДВ-а, повраћај ПДВ-а врши се на рачун у банци који је обвезник навео у пријави за евидентирање обвезника пореза на додату вредност, прописаној Правилником, најкасније у року од 45 дана по истеку рока за предају пореске пријаве, у складу са чланом 52. став 4. Закона о ПДВ-у.

Дакле, у случају када услугу пружа страно лице које није евидентирано као обвезник ПДВ-а у Србији, пореским обвезником сматрају се **практично сва правна лица**, државни органи (укључујући и органе локалне самоуправе) и предузетници из Србије или иностранства (**независно од тога да ли су регистровани као обвезници ПДВ-а** или неког другог облика пореза на потрошњу), осим физичких лица која не обављају делатност као трајну активност.

У складу са наведеним, као прималац услуге од страног лица сматрате се обвезником у сврху утврђивања места промета услуга. У складу са чланом 12. став 4. Закона о ПДВ-у, место промета пружене услуге израде и одржавања веб-странице је Србија, а школа је порески дужник (у складу са чланом 10. став 1. тачка 3) Закона о ПДВ-у), што значи да радите интерни обрачун ПДВ-а и подносите пореску пријаву.

У описаном случају пореска пријава се доставља на обрасцу ПП ПДВ **у року од 10 дана по истеку пореског периода у којем је настала пореска обавеза** (нпр. до 10. октобра ако је обавеза настала у септембру).

Неурачунавање наплате у име и за рачун других лица у укупан промет малог обвезника

Питање:

Предузеће А није у систему ПДВ-а. У поступку је склапања уговора за логистичку подршку приликом легализације некретнине другог правног лица са предузећем Б. Предузеће А примило би авансну уплату од предузећа Б у износу већем од 8.000.000,00, која би омогућила да покрије услуге других привредних субјеката (адвоката, пројектаната, геодета) у поступку легализације објекта предузећа Б. Уговором о међусобним правима и обавезама јасно је дефинисано да ће услуге предузећа А бити одвојено фактурисане. Да ли предузеће А има законско право да услуге осталих привредних субјеката које буду ангажовали у овом процесу, а које би плаћали од авансног новца, посматра као промет који се прибавља за рачун другог и да га изузме из укупног промета који се урачунава у основ за улазак у систем ПДВ-а?

Одговор:

На основу података из постављеног питања можемо да констатујемо:

- предузеће А је од предузећа Б наплатило износ средстава у име и за рачун других лица – адвоката, пројектаната, геодета, итд.;
- предузеће А ће износ који је наплатило од предузећа Б у име и за рачун других лица **пренети (уплатити) тим другим лицима;**
- предузеће А ће услугу коју пружа предузећу Б фактурисати и такође наплатити из примљеног износа аванса.

У складу са чланом 17. став 1. Закона о ПДВ-у, пореску основицу приликом промета добара и услуга чини износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

У складу са чланом 17. став 4. тачка 2) Закона о ПДВ-у, основица не садржи износ који обвезник наплаћује у име и за рачун другог ако тај износ преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату.

На основу наведеног можемо да закључимо да предузеће А остварује промет по основу пружене услуге коју ће фактурисати предузећу Б. Преостали износ средстава која је авансно од предузећа Б примио, наплатио је у име и за рачун других лица, којима ће тај износ и пренети.

Дакле, износ који је наплаћен у име и за рачун других лица **не урачунава се** у основицу за обрачун ПДВ-а за извршени промет добара и услуга, **а самим тим ни у износ укупног промета на основу којег** предузеће А може да се определи за плаћање ПДВ-а, односно на основу којег настаје обавеза подношења евиденционе пријаве надлежном пореском органу.

У вези са тим наводимо и извод из Мишљења Министарства финансија бр. 413-00-1318/2009-04 од 12. 6. 2009. године:

У складу са наведеним законским одредбама, износ новчаних средстава који је досуђен странци, а који адвокат ***наплати у име и за рачун странке и пренесе странци у чије име и за чији рачун је извршио наплату, не урачунава се у основицу за обрачун ПДВ за извршени промет добара и услуга, а самим тим ни у износ укупног промета на основу којег адвокат може да се определи за плаћање ПДВ, односно на основу којег настаје обавеза подношења евиденционе пријаве надлежном пореском органу.*** ПС

Мр Жељко Албанезе

Примери обрачуна прихода од ауторских права

Према одредби члана 55. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС", бр. 24/2001… и 4/2019 – даље: Закон о порезу), приходи од ауторских права представљају приходе физичког лица на које се плаћа порез на доходак грађана и доприноси за социјално осигурање. У пракси су ови приходи врло разноврсни, као и њихови обрачуни, а у наставку ће бити приказано неколико карактеристичних примера ових примања и њиховог пореског третмана.

Обрачун ауторске накнаде када се признају стварни трошкови

Аутори који имају право на признавање нормираних трошкова могу да поднесу захтев да им се, уместо нормираних, признају стварни трошкови које је су имали при остваривању и очувању прихода, ако за то поднесу доказе (рачуне и сл.). Ови аутори, као и остали којима се уз ауторско дело признају нормирани трошкови, на приходе од ауторског дела плаћају **порез по стопи од 20%**, допринос за **ПИО по стопи од 26%** и допринос за **здравствено осигурање по стопи од 10,3% (ако нису осигурани по другом основу).**

Пошто је уобичајено да се накнада за ауторско дело најпре утврђује у нето износу, док је основица за обрачун пореза и доприноса бруто износ те накнаде, када се аутору признају стварни трошкови, **коефицијенти за прерачун накнаде са нето износа на бруто износе:**

1) када се плаћа **порез од 20%**, допринос за **ПИО од 26%** и допринос за **здравствено осигурање од 10,3%,** формула је: **Бруто накнада = Стварни трошкови + (Нето накнада / 0,437);**
2) када се плаћа **порез од 20%** и допринос за **ПИО од 26%,** формула је: **Бруто накнада = Стварни трошкови + (Нето накнада / 0,54);**
3) када се плаћа само **порез од 20%,** формула је: **Бруто накнада = Стварни трошкови + (Нето накнада / 0,80).**

Пример: Прерачун нето накнаде на бруто

Стварни трошкови износе 10.000 динара, а накнада по ауторском уговору 50.000 динара нето. Обрачун је приказан за сва три случаја: када се плаћа порез, допринос за ПИО и допринос за здравство, када се плаћају порез и допринос за ПИО и када се плаћа само порез.

Ред. бр.	ОПИС	Када се плаћа порез (20%), допринос за ПИО (26%) и здравство (10,3%)	Када се плаћају порез (20%) и допринос за ПИО (26%)	Када се плаћа само порез (20%)
1.	Уговорена нето накнада	50.000,00	50.000,00	50.000,00
2.	Стварни трошкови	10.000,00	10.000,00	10.000,00
3.	Формула за прерачун са нето на бруто	10.000 + (50.000 / 0,437)	10.000 + (50.000 / 0,54)	10.000 + (50.000 / 0,80)
4.	Бруто накнада (по формули са ред. бр. 3)	124.416,48	102.592,59	72.500,00
5.	Опорезиви приход (ред. бр. 4 - ред. бр. 2)	114.416,48	92.592,59	62.500,00
6.	Порез (ред. бр. 5 x 20%)	22.883,30	18.518,52	12.500,00
7.	Допринос за ПИО (ред. бр. 5 x 26%)	29.748,28	24.074,07	-
8.	Допринос за здравство (ред. бр. 5 x 10,3%)	11.784,90	-	-
9.	Нето за исплату (ред. бр. 4 - ред. бр. 6 - ред. бр. 7 - ред. бр. 8 - ред. бр. 2) = ред. бр. 1	50.000,00	50.000,00	50.000,00

Ред. бр.	ОПИС	Странац – пензионисано лице долази из државе са којом немамо закључен УИДО	Странац са чијом државом имамо закључен и УИДО и споразум није донео доказ о резидентности државе из које долази, већ само потврду да је осигуран на ПИО	Странац са чијом државом имамо закључен УИДО донео је потврду о резидентности, а немамо закључен социјални споразум
1.	Износ накнаде по ауторском уговору – нето	100.000,00	100.000,00	100.000,00
2.	Коефицијент за прерачун на бруто	0,7378 ((20 + 26 - 100) / 100) + ((20 + 26) / 100 × 43%)	0, 886 ((20 - 100) / 100) + ((20) / 100 × 43%)	0, 79309 ((20 + 26 + 10,3 - 100) / 100) + ((20 + 26 + 10,3) / 100 × 43%)
3.	Бруто приход (ред. бр. 2 / ред. бр. 1)	135.538,00	112.867,00	126.089,00
4.	Нормирани трошкови (ред. бр. 3 x **43%**)	58.281,00	48.533,00	54.218,00
5.	Опорезиви приход (ред. бр. 3 - ред. бр. 4)	77.257,00	64.334,00	71.871,00
6.	Порез (ред. бр. 5 x 20%)	15.451,00	12.867,00	-
7.	Допринос за ПИО (ред. бр. 5 x 26%)	20.087,00	-	18.686,00
8.	Допринос за здравство (ред. бр. 5 x 10,3%)	-	-	7.403,00
9.	Износ за исплату - нето (ред. бр. 3 - ред. бр. 6 - ред. бр. 7 - ред. бр. 8) = ред. бр. 1	100.000,00	100.000,00	100.000,00

Мр Жељко Албанезе

Послови по уговору – доприноси за ПИО и стаж осигурања

Излагање о плаћању доприноса за ПИО на уговорне послове неосигураним лицима ради признавања стажа осигурања у овом тексту превасходно се односи на рад по уговору о делу, по уговору о заступању и посредовању и по уговору о стручном оспособљавању и усавршавању.

Увод

Према одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС", бр. 34/2003, 64/2004 – одлука УСРС, 84/2004 – др. закон, 85/2005, 101/2005 – др. закон, 63/2006 – одлука УСРС, 5/2009, 107/2009, 101/2010, 93/2012, 62/2013, 108/2013, 75/2014, 142/2014, 73/2018 и 46/2019 – даље: Закон), својство осигураника стиче се даном почетка, а престаје даном престанка запослења, обављања самосталне или пољопривредне делатности, **односно обављања уговорених послова** и не може се стећи пре навршених 15 година живота. Поменуто је стицање права осигураника јер су по Закону предвиђене следеће врсте права за лице коме се уплаћују доприноси за пензијско-инвалидско осигурање (даље: допринос за ПИО):

1) за случај старости – право на старосну пензију;
2) за случај инвалидности – право на инвалидску пензију;
3) за случај смрти:

- право на породичну пензију,
- право на накнаду погребних трошкова;

2) у року од 3 дана од дана уплате доприноса Републичком фонду ПИО, и то:
а) према седишту исплатиоца накнаде – за осигуранике који обављају уговорене послове, а обавезно су осигурани по основу обављања тих послова,
б) према надлежности фонда код кога су обавезно осигурани по другом основу – за осигуранике који обављају уговорене послове, а нису обавезно осигурани по основу обављања тих послова.

Уз уредно попуњену пријаву М-УН или М-УНК (ако се исплата врши већем броју лица), послодавац као исплатилац уговорене накнаде мора да достави на увид:

- извод из појединачне пореске пријаве за порез и доприносе по одбитку (извод обрасца ППП-ПД);
- обавештење Пореске управе о успешном пријему пореске пријаве ППП-ПД;
- уговор на основу кога се врши исплата уговорене накнаде;
- извод пословне банке из ког може да се утврди да су порез и доприноси по одбитку по основу конкретне пријаве плаћени на јединствени уплатни рачун.

Трајање осигурања по основу уговорног обављања послова

Незапослено лице које почиње да обавља уговорне послове ван радног односа послодавац пријављује на осигурање. Сходно члану 14. став 1. Закона, својство осигураника стиче се на дан почетка, а престаје на дан престанка обављања уговорених послова, дакле незапослено и неосигурано лице својство осигураника стиче на дан почетка обављања уговорених послова, а то својство престаје му на дан престанка обављања уговорених послова.

Притом, као датум почетка и престанка обављања ових послова узимају се датуми наведени у уговору о обављању уговорених послова. Уколико у уговору ови датуми нису наведени, а није их могуће ни утврдити, као датум почетка обављања послова узима се датум закључења уговора, а као датум престанка обављања послова последњи дан периода за који је утврђен стаж осигурања по основу обављања послова. Ово се наводи сходно члану 14. став 5. Закона, у ком се прописује да осигураници из члана 12. став 1. тачка 3) Закона (осигураници самосталних делатности по основу обављања уговорених послова) могу да стекну, односно може да им престане својство осигураника према утврђеном стажу осигурања уколико не може да се утврди почетак односно престанак обављања ових послова.

По овом питању такође треба имати у виду и одредбу члана 50. став 1. Закона, која прописује **да се у стаж осигурања рачуна време за које је осигураник из члана 12. став 1. тачка 3) Закона (лице које је стекло статус осигураника самосталних делатности по основу обављања уговорних послова) остварио уговорену накнаду за коју је плаћен допринос**. Стаж осигурања остварен по овом основу у једној календарској години може да износи највише 12 месеци.

Према томе, лицима која обављају послове по основу уговора ван радног односа у стаж осигурања рачуна се време за које је остварена накнада на коју је плаћен допринос.

Овде се ради о рачунању стажа осигурања без обзира на то колико траје обављање послова по основу неког уговора, уз услов да овако утврђен стаж осигурања не може да износи више од 12 месеци у једној календарској години.

Електронски часопис
ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Електронски часопис Пословни саветник налази се на интернет страници **www.poslovnisavetnik.net** и користи се путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци могу да се штампају и копирају.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Саша Павловић, дипломирани правник

Контролна листа за инспекцијски надзор у области безбедности и здравља на раду

Инспекција рада у поступку инспекцијског надзора примењује више контролних листа. У прошлом броју чланак је посвећен контролној листи која се тиче области радних односа, док је у овом броју тема она контролна листа која се односи на област безбедности и здравља на раду.

Увод

Чланом 61. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС", бр. 101/2005, 91/2015 и 113/2017 – др. закон – даље: Закон) прописано је да надзор над применом прописа из области безбедности и здравља на раду врши министарство надлежно за рад преко инспектора рада.

Члан 63. Закона прописује радње које инспектор рада има право и дужност да предузме у поступку контроле безбедности и здравља на раду, тј. има право да:

1) прегледа опште и појединачне акте, евиденције и другу документацију;

2) саслуша и узима изјаве од одговорних и заинтересованих лица;

3) прегледа пословне просторије, објекте, постројења, уређаје, средства и опрему за личну заштиту, предмете, робу и сл.;

4) узима узорке ради анализе, експертиза и сл.;

5) наређује мерења која обавља друга стручна организација кад послодавац самостално или преко одређене стручне организације врши мерења у одговарајућим областима, а резултати извршеног мерења пружају основ за то;

6) послодавцима, запосленим, њиховим представницима и синдикату даје обавештења и савете у области безбедности и здравља на раду, као и о мерама чијом применом се обезбеђује извршавање овог закона на најефикаснији начин;

7) у складу са поднетим захтевом, послодавца и запосленог или представника запослених обавести о извршеном инспекцијском надзору и утврђеном стању;

8) предузима друге радње за које је овлашћен другим прописом.

Чланом 14. Закона о инспекцијском надзору („Сл. гласник РС", бр. 36/15) сачињене су контролне листе инспекције рада, које наведена инспекција примењује у поступку редовног инспекцијског надзора, а доступне су на сајту Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

У поступку инспекцијског надзора највише се користи контролна листа у области радних односа. Поред ње, заступљена је и контролна листа из области безбедности и здравља на раду.

Инспектори рада имају обичај да спроведу тзв. интегрисани надзор, када истовремено контролишу и област радних односа и област безбедности и здравља на раду. Препорука је да, уколико је инспектор рада најавио редован инспекцијски надзор из области радних односа, послодавац буде спреман и за надзор из области безбедности и здравља на раду.

Контролна листа се састоји од 85 питања, која су подељена на 12 рубрика.

Рубрика 1: Организовање послова за безбедност и здравље на раду

Члан 37. Закона налаже послодавцу да послове за безбедност и здравље на раду организује у складу са њим. Ово значи да послове безбедности и здравља на раду може да обавља само лице које има положен стручни испит.

подношења извештаја о повредама на раду. Препорука је да се све чува, штампа, бележи и заводи како би хронолошки след био више него јасан. Ово важи поготово због императивних норми везаних за подношење изјаве о повреди на раду, јер је потребно прибавити изјаве више правних лица која не морају, не могу или неће да одговоре у законском року, чиме послодавац може да западне у доцњу приликом подношења извештаја. Процедура подношења извештаја прописана је Правилником о садржају и начину издавања обрасца извештаја о повреди на раду и професионалном обољењу.

Исто се односи и на професионална обољења уколико је у последњих годину дана пре вршења надзора утврђено професионално обољење код неког од запослених.

Уколико послодавац у обављању послова дели радни простор са другим послодавцем, потребно је да се на увид припреми споразум о начину реализације сарадње у погледу безбедности и здравља на раду, који мора да садржи и имена лица која су одређена за координацију, контролу и спровођење споразума са обе стране.

Предмет провере може бити и пријава о раду одвојене јединице или о почетку свог рада. Послодавац је у обавези да најмање осам дана пре почетка рада надлежну инспекцију обавести о овим чињеницама. Ову пријаву треба да стави на увид уколико је дошло до почетка рада, отварања нове пословнице или промене технолошког поступка, ако се тим променама мењају услови рада (члан 18. Закона).

Уколико послодавац, у складу са прописима из безбедности и здравља на раду, изводи радове на изградњи објекта на привременим или покретним градилиштима, потребно је да надлежној инспекцији поднесе извештај о почетку рада, као и да приложи елаборат о уређењу градилишта. Све су ово акти који су подложни провери приликом вршења надзора и потребно их је припремити.

Рубрика 12: Представници запослених за безбедност и здравље на раду и Одбор за безбедност и здравље на раду

Последњи сегмент тиче се Одбора за безбедност и здравље на раду. Члан 44. Закона каже да запослени могу (а не морају) да изаберу једног или више запослених који ће са представником послодавца образовати Одбор за безбедност и здравље на раду. Већина послодаваца ово нема, али уколико има оформљен поменути одбор, требало би да приликом надзора стави на увид одлуку о образовању истог.

Предмет провере су и законске обавезе послодавца да барем једном запосленом омогући одсуство са рада у трајању од најмање 5 плаћених часова рада месечно, као и да ли је обезбедио техничко-просторне услове за обављање активности.

Обавеза послодавца је и да омогући увид представнику запослених у све акте везане за безбедност и здравље запослених, као и да упозна Одбор са свим налазима и мерама заштите и превентивних мера или предузетим мерама инспекције рада.

Резиме

Инспекција рада није у обавези да прође кроз сва питања контролне листе, већ може да се концентрише само на поједине рубрике. Иако имају ову могућност, инспектори је ретко користе и углавном пролазе кроз све рубрике. Поједине рубрике које се не контролишу углавном су оне које нису ни погодне за контролу, нпр. рубрика 8 или 12 – уколико привредно друштво у обављању своје делатности не ради са хемијским материјама и сл.

Укупан број бодова, уколико би се прошло кроз све области, износи 170.

На основу свих бодовних ставки које су биле предмет инспекцијског надзора одређује се број бодова и на основу њега степен ризика, који се креће од незнатног (96–100%) до критичног (1–60%).

Контролна листа је саставни део записника о инспекцијском надзору.

Упутно би било да се све ставке које су неспорне попуне и да се документација за коју се унапред зна да ће бити предмет контроле припреми како би се приликом надзора уштедело на времену. ПС

Одговарамо на питања претплатника!
Поставите нам питање путем обрасца на страници
poslovnisavetnik.net

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник"

Оснивачи друштва – (не)постојање обавезе плаћања доприноса

На основу учесталих питања претплатника која се односе на наведену тему евидентно је да се још увек ради о ситуацијама које изазивају проблеме и недоумице у пракси, па је зато у овом чланку дат одговор на питање када се за оснивача друштва плаћају доприноси.

Обавезно осигурана лица – оснивачи

Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС", бр. 84/2004… 95/2018 и 4/2019 – усклађени дин. изн. – даље: Закон о доприносима), Закон о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС", бр. 34/2003… 73/2018 и 46/2019 – Одлука УС РС – даље: Закон о ПИО) и Закон о здравственом осигурању („Сл. гласник РС", бр. 25/2019) на идентичан начин дефинишу ко се сматра обавезно осигураним лицем од оснивача, односно чланова привредног друштва.

Члановима 7, 8. и 9. Закона о доприносима прописано је да су оснивачи, односно чланови привредног друштва обвезници плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање. У члану 6. тог закона прецизирано је да је оснивач односно члан привредног друштва осигураник – физичко лице које **ради** у привредном друштву чији је оснивач односно члан, без обзира на то да ли је са привредним друштвом засновало радни однос. Под радом се, поред радног односа, **подразумева и представљање и заступање привредног друштва на основу уписа у регистар надлежне организације**.

Чланом 12. став 1. тачка 2) Закона о ПИО прописано је да су осигураници самосталних делатности лица која су оснивачи односно чланови привредних друштава у складу са законом, који у њима **раде**, без обзира на то да ли су у радном односу у привредном друштву чији су оснивач односно члан. У ставу 2. истог члана прецизирано је да се радом у смислу става 1. тачка 2) овог члана сматра и **представљање и заступање привредних друштава од стране њихових оснивача односно чланова на основу уписа у регистар надлежне организације**.

У складу са чланом 11. став 1. тачка 17) Закона о здравственом осигурању, осигураници су лица која су оснивачи односно чланови привредних друштава у складу са законом, који у њима раде без заснивања радног односа. Чланом 12. истог закона прецизирано је да се под радом, у смислу члана 11. став 1. тачка 17) тог закона, сматра и представљање и заступање привредних друштава од стране њихових оснивача односно чланова **на основу уписа у регистар надлежне организације**.

Дакле, оснивач који није засновао радни однос са друштвом у истом ради ако га представља и заступа на основу уписа у регистар надлежне организације.

Шта је представљање и заступање друштва?

Под појмом заступања правних лица подразумева се давање изјава воље у име и за рачун правног лица, тако да правна дејства изјаве воље заступника производе правна дејства за привредно друштво. На основу изјаве воље заступника, која је дата у име и за рачун друштва, права и обавезе стиче друштво. Осим тога, заступање постоји и када заступник даје изјаве воље пред државним органима и другим институцијама пред којима се друштво појављује као странка у чије име заступник даје изјаве воље. **Пословима представљања и заступања привредног друштва баве се заступници друштва.**

Поглавље 6. првог дела (Основне одредбе, Предмет закона) Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС", бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – други закон, 5/2015, 44/2018 и 95/2018) носи назив „6. **Заступање и заступници**". У члановима од 31. до 35. као заступници дефинисани су:

опорезиви приход од уговорене накнаде у складу са законом који уређује порез на доходак грађана (члан 28. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање), основица доприноса у погледу других прихода јесте опорезив приход. Дакле, у случају када нема опорезивог прихода, односно када право опорезивања има држава резидентности странца или када странац не остварује уговорену накнаду, нема ни основице за плаћање доприноса (независно од тога да ли је закључен споразум о социјалном осигурању или не), па не постоји ни обавеза подношења пореске пријаве на обрасцу ППП-ПД.

Међутим, уколико постоји опорезив приход, треба сагледати да ли је са државом резидентности странца Република закључила споразум о социјалном осигурању. У случају да јесте, доприноси за обавезно социјално осигурање не плаћају се према домаћим прописима, наравно под условом да странац достави потврду о резидентности и потврду да је обавезно социјално осигуран у држави резидентности, издату од стране надлежног органа државе резидентности.

Међутим, за странца оснивача привредног друштва у Србији, који је регистрован као заступник, ако није осигуран по основу радног односа у држави резидентности или за то не донесе одговарајући доказ, или је резидент државе са којом немамо закључен споразум о социјалном осигурању, привредно друштво чији је оснивач и заступник у Србији обавезно је за њега да плаћа доприносе за обавезно социјално осигурање најмање на најнижу основицу доприноса, као и да Пореској управи доставља образац ПП ОД-О. Наведено важи и ако се ради о нерезидентном оснивачу пензионеру, зато што се ради о кориснику права из пензијског и инвалидског осигурања, а не о лицу обавезно осигураном на пензијско и инвалидско осигурање у другој држави. ПС

Мр Жељко Албанезе

Учешће запосленог у добити оствареној у пословној години или „тринаеста зарада"

Закон о раду не предвиђа исплату запосленима „тринаесте зараде", па стога не постоји законски основ за њену исплату, осим ако послодавац такву могућност није утврдио својим општим актом. Међутим, у члану 14. Закона предвиђено је да уговором о раду или одлуком послодавца може да се утврди учешће запосленог у добити оствареној у пословној години, у складу са законом и општим актом.

Увод

Послодавци и у 2019. години могу запосленима да исплате додатну зараду у току децембра, за шта је потребно да обезбеде не само одговарајућа финансијска средства већ и неопходне нормативне претпоставке. У условима примене Закона о раду („Сл. гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – УС, 113/2017 и 95/2018 – аутентично тумачење – даље: Закон) оваква додатна исплата има карактер:

1) исплате по основу очекиване добити за 2019. годину,

2) зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца.

Наиме, у члану 105. став 1. Закона прописано је да зараду чини зарада коју је запослени остварио за обављени рад и време проведено на раду, за-

Пример: Обрачун пореских обавеза на тринаесту зараду

За запосленог Ц. Ц. из претходног примера утврђена је зарада по основу доприноса пословном успеху у износу од 24.000,00 динара, а његова новембарска зарада износи 76.000,00 динара. Обрачун његове укупне зараде и припадајућих пореских обавеза следи:

Ред. бр.	Опис	Износ
1.	Зарада за новембар	76.000,00
2.	Део зараде по основу доприноса пословном успеху послодавца (по основу доприноса процењеној добити за 2019. годину)	24.000,00
3.	Укупно зарада – зарада за новембар увећана за део зараде по основу доприноса пословном успеху послодавца (ред. бр. 1 + ред. бр. 2)	100.000,00
4.	Основица за плаћање пореза (ред. бр. 3 - 15.300,00)	84.700,00
5.	Порез на зараду (ред. бр. 4 x 10%)	8.470,00
6.	Доприноси на терет запосленог (ред. бр. 3 x 19,90%)	19.900,00
7.	Нето за исплату (ред. бр. 3 - ред. бр. 5 - ред. бр. 6)	71.630,00
8.	Доприноси на терет послодавца (ред. бр. 3 x 17,15%)	17.150,00

Пре исплате зараде и плаћања пореза и доприноса послодавац доставља Пореској управи попуњен образац ППП ПД:

1.2	Обрачунски период	11. 2019.	МФП.1
3.6	Шифра врсте прихода	1 01 101 00 0	МФП.2
3.7	Број дана	30	МФП.3
3.8	Број сати	160	МФП.4
3.8а	Фонд сати	160	МФП.5
3.9	Бруто приход	100.000,00	МФП.6
3.10	Основица за порез	84.700,00	МФП.7
3.11	Порез	8.470,00	МФП.8
3.12	Основица доприноса	100.000,00	МФП.9
3.13	Допринос за ПИО	26.000,00	МФП.10
3.14	Допринос за здравство	10.300,00	МФП.11
3.15	Допринос за незапосленост	750,00	МФП.12
3.16	Додатни допринос за ПИО	0,00	

У изузетним случајевима, ако се део зараде по основу доприноса процењеном добитку за 2019. годину исплаћује у децембру као посебна исплата, пре или после исплате редовне зараде за новембар, она има карактер другог дела зараде за новембар или аконтације зараде за децембар.

Зараде из очекиване добити и припадајуће пореске обавезе књиже се на терет пословних расхода на исти начин као и редовне зараде. Полазећи од података из претходног примера, књижење обрачуна и исплате зараде и зараде по основу доприноса запосленог врши се на следећи начин:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	520	Трошкови зарада и накнада зарада	100.000,00	
	450	Обавезе за нето зараде и накнаде зарада		71.630,00
	451	Обавезе за порезе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог		8.470,00
	452	Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог		19.900,00
- за обрачунату зараду				
2.	521	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	17.150,00	
	453	Обавезе за порез и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца		17.150,00
- обрачун доприноса на терет послодавца				
3.	450	Обавезе за нето зараде и накнаде зарада	71.630,00	
	451	Обавезе за порезе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	8.470,00	
	452	Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	19.900,00	
	453	Обавезе за порез и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	17.150,00	
	241	Текући (пословни) рачун		117.150,00
- исплата нето зарада и уплата пореза и доприноса				

Мр Жељко Албанезе

Исплате запосленима поводом државног празника Републике Србије

Према одредбама Закона о државним и другим празницима у Републици Србији („Сл. гласник РС", бр. 43/2001, 101/2007 и 92/2011), државни празник Републике Србије је Дан примирја у Првом светском рату, који се празнује 11. новембра, што је ове године понедељак. Тог дана не раде државни и други органи, привредна друштва и други облици организовања за обављање делатности или услуга, а запослени остварују право на одсуство са рада и право на накнаду зараде или увећање зараде за рад на дан празника, као и нека друга права.

Право на одсуство са рада и право на накнаду зараде

У складу са чланом 114. став 1. Закона о раду („Сл. гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – УС, 113/2017 и 95/2018 – аутентично тумачење – даље: Закон), запослени има право на накнаду зараде у случајевима одсуства са рада у дане празника који су нерадни дани, при чему се висина те накнаде утврђује на следећи начин:

1) основица за накнаду зараде је просечна зарада запосленог у претходних 12 месеци, исплаћена у складу са општим актом и уговором о раду;

2) износ накнаде зараде утврђује се тако што се израчуната основица за накнаду множи са процентом 100.

Изузетно, запослени који ради у сменском распореду радног времена, па му је понедељак 11. новембар дан недељног одмора, на тај понедељак одсуствује са посла по основу недељног одмора, без права на накнаду зараде.

Накнада зараде за један дан одсуства на дан празника у новембру 2019. године утврђује се на основу просечне зараде запосленог за претходних 12 месеци, дакле за период новембар 2018 – октобар 2019. године. У основицу за обрачун накнаде зараде улазе сва примања која, у смислу члана 105. став 3. Закона, чине зараду, а то су:

- исплаћена зарада по сату за ефективне сате рада у претходних 12 месеци и део зараде по основу радног учинка (стимулација);
- увећана зарада исплаћена у претходних 12 месеци по основу рада на дан празника, ноћног рада, рада у сменама, прековременог рада, минулог рада и других увећања прописаних општим актом послодавца;
- друга примања која имају карактер зараде, која су у претходних 12 месеци исплаћена (теренски додатак, додатак за одвојени живот и друга давања запосленима која имају карактер зараде).

Уз евидентирање наведених исплата са карактером зараде, приликом обрачуна просечне зараде по сату у претходних 12 месеци послодавци паралелно морају да утврде укупно остварене ефективне сате рада, а то су сати по основу редовног рада, прековременог рада, рада на дан празника и др. При томе, исплаћена накнада зараде (за време боловања, годишњег одмора, плаћеног одсуства и др.), као и сати одсуствовања за које је исплаћена накнада – не улазе у основицу.

Према томе, просечна зарада, као основ за обрачун накнаде зараде за дане празника, утврђује се тако што се сабере укупно исплаћени износ зарада за часове рада у претходних 12 месеци, па се добијени збир подели са збиром остварених ефективних сати рада у претходних 12 месеци.

У посебном случају, ако запослени није у претходних 12 месеци имао зараду (боловање, породиљско) или није уопште радио у тих 12 ме-

Остале напомене

У вези са предстојећим даном празника наведене су и следеће напомене:

1) Уколико у време коришћења годишњег одмора падне дан празника, годишњи одмор се продужава за дане празника.

2) Запосленом који се налази на боловању, породиљском одсуству или другим одсуствима припада накнада зараде утврђена за конкретно одсуство и за оне радне дане на које је током тог одсуства пао празник.

3) Када послодавац упути запосленог на службено путовање на дан празника који је по закону нерадни дан, запослени по том основу има право на:

- дневницу за службено путовање у висини утврђеној законом и општим актом послодавца, односно уговором о раду;
- зараду за тај дан у висини која је утврђена општим актом и уговором о раду за послове које запослени обавља – 100% зараде за тај дан;
- увећану зараду за рад на дан празника у висини од 110% основне зараде.

Према томе, ако послодавац упути на службено путовање запосленог на дан празника који је по закону нерадни дан, сматра се да је запослени радио на дан празника и по том основу не увећава му се дневница за службено путовање, већ му се исплаћује у износу утврђеном општим актом послодавца, а увећава се зарада за рад на дан празника за 110%, сходно члану 108. Закона. То значи да запосленом за службено путовање на дан празника, поред дневнице, припада и дневни износ зараде за тај дан од 210%.

4) Уколико се запослени налази на тзв. принудном плаћеном одсуству по члану 116. Закона, односно плаћеном одсуству, а у периоду његовог одсуства је дан празника, за тај дан запослени остварује накнаду зараде у висини од 100% просечне зараде у претходни 12 месеци, према члану 114. Закона, а не 60% према члану 113. Закона. Дакле, дани празника се не рачунају у дане ових одсустава (Мишљење Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања бр. 011-00-376/2018-02 од 25. 5. 2018. године). Практично, за дане празника продужавају се дани наведених плаћених одсустава.

КРАТКЕ ТЕМЕ:

Повећање плата у јавном сектору – од плате за новембар 2019. године

Како је Влада и обећавала, вишак новца у буџету биће расподељен, између осталог, и за повећање плата у јавном сектору. То је сада и омогућено усвајањем измена и допуна Закона о буџету Републике Србије за 2019. годину и Закона о буџетском систему (објављени у „Службеном гласнику РС" бр. 72/2019 од 7. 10. 2019. године).

Конкретно, **према новим одредбама у члану 27е** Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС", бр. 54/09… и 72/19), **почев од плате за новембар 2019. године повећаће се плате корисника буџетских средстава, односно корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање, и то:**

1) Министарства унутрашњих послова, Безбедносно-информативне агенције и Министарства одбране – за 9%;

2) Уставног суда – за 9%;

3) судова, тужилаштава и завода за извршење кривичних санкција за – 9%;

4) високошколских установа, установа основног и средњег образовања и установа ученичког и студентског стандарда – за 9%;

5) истраживача (осим истраживача у научноистраживачкој установи који право на повећање

Питања претплатника на теме из области зарада

Исплата ауторског хонорара нерезиденту

Питање:

Институција је добила пројекат који суфинансира Министарство културе РС, при чему је део пројекта гостовање песника из иностранства. Буџетом пројекта предвиђена су средства за ауторске хонораре у динарима. Како исплатити госта из иностранства на основу ауторског хонорара?

Одговор:

По нашем мишљењу, исплату накнаде по основу ауторског уговора можете да извршите у динарима на нерезидентни динарски рачун или у динарима у готовини или у девизама на његов рачун у иностранству.

Чланом 34. став 1. Закона о девизном пословању (даље: Закон) дефинисано је да се плаћање, наплаћивање и пренос између резидената и између резидената и нерезидената у Републици врши у динарима.

Одредбом члана 34. став 2. тачка 9) Закона прописано је да се, изузетно од одредбе става 1. овог члана, плаћање, наплаћивање и пренос у Републици могу вршити и у девизама, између осталог, и по основу уплате зарада резидентима – физичким лицима који су упућени на привремени рад у иностранство по основу уговора о извођењу инвестиционих радова у иностранству, као и запосленима у дипломатско-конзуларним представништвима, организацијама у саставу УН и међународним финансијским организацијама у Републици.

У вези с поменутим основима, а имајући у виду наведену одредбу члана 34. став 2. тачка 9) Закона, закључује се **да се исплате зарада у Републици нерезидентима, осим у случајевима наведеним у члану 34. став 2. тачка 9) Закона, врше на нерезидентни динарски рачун.**

С друге стране, ауторски уговор представља рад ван радног односа, а лице које је ангажовано по том уговору нема статус запосленог нити његова накнада (хонорар) има третман зараде. У складу са чланом 3. Закона о девизном пословању, ауторски уговор закључен између резидента и нерезидента може да се посматра као спољнотрговински промет услуге између домаћег и страног лица (текући посао). Истим чланом прописано је да се плаћање, наплаћивање и пренос по текућим пословима између резидената и нерезидената врши слободно, у складу са овим законом. Платни промет у овом случају може да се изврши у страној валути, коришћењем слога 70, а у складу са тачком 20. Упутства за спровођење Одлуке о условима и начину обављања платног промета са иностранством (даље: Упутство).

Шифра основа плаћања која се наводи на налозима платног промета са иностранством је 765 – Услуге из области културе, која укључује и накнаде хонорара уметницима. Шифре су дефинисане Упутством.

Према одредбама члана 2. ст. 1. и 2. Правилника о условима и начину плаћања у готовом новцу у динарима за правна лица и за физичка лица која обављају делатност („Сл. гласник РС", бр. 77/2011 – даље: Правилник), правна и физичка лица која обављају делатност без ограничења могу да плаћају готовим новцем, односно да врше исплате у готовом новцу у динарима са свог текућег рачуна, с тим што се та плаћања врше на основу оригиналне документације, на основу које могу да се утврде износ, основ и намена тог плаћања (решење, уговор, рачун и др.).

Имајући у виду наведено, нема сметњи да се нерезиденту који је ангажован од стране резидента – правног лица у Републици исплата ауторског хонорара изврши у готовом новцу у динарима. За исплате у готовом новцу средства се подижу са текућег рачуна правног лица у складу са одредбама Правилника.

Плаћање чланарине за запосленог

Питање:

Од запослених у институцијама X у Србији формирано је, као посебно правно лице, X друштво, које се бави стручним питањима из области по-

детета до истека 365 дана, односно две године, од дана отпочињања породиљског одсуства из става 2. овог члана.

5. Отац детета може да користи право из става 3. овог члана у случају кад мајка напусти дете, умре или је из других оправданих разлога спречена да користи то право (издржавање казне затвора, тежа болест и др.). То право отац детета има и када мајка није у радном односу.

6. Отац детета може да користи право из става 4. овог члана.

7. За време породиљског одсуства и одсуства с рада ради неге детета запослена жена, односно отац детета, има право на накнаду зараде, у складу са законом.

Право на накнаду зараде за време породиљског одсуства и одсуства с рада ради неге детета остварује се у складу са Законом о финансијској подршци породици са децом („Сл. гласник РС", бр. 16/02, 115/05 и 107/09)

На основу датих података, мајци детета новорођено дете је прво по редоследу рођења и за њега може остварити право на накнаду зараде за време породиљског одсуства и одсуства с рада ради неге детета у укупном трајању од 365 дана од дана отпочињања породиљског одсуства.

На основу међусобног договора, по истеку права на породиљско одсуство отац детета може преузети коришћење одсуства с рада ради неге детета за преостали период до 365 дана од дана када је мајка отпочела породиљско одсуство.

Наиме, отац детета, коме је новорођено дете треће по редоследу рођења (из претходног брака има двоје деце), не може остварити право на одсуство с рада ради неге детета и накнаду зараде за преостали период до две године од дана отпочињања породиљског одсуства супругe, јер се услови за остваривање права цене у односу на мајку детета, којој по основу рођења првог детета не припада право на породиљско одсуство и одсуство с рада ради неге детета у укупном трајању од две године.

КАЛКУЛАТОР КАМАТА

у оквиру електронског издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а поред свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција ***Моје каматне стопе***, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална), која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Календар пореских и других обавеза за новембар 2019. године

Закон о порезу на додату вредност **Уредба о критеријумима на основу којих се утврђује шта се, у смислу Закона о порезу на додату вредност, сматра претежним прометом добара у иностранство** **Правилник о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције и рефундације ПДВ**			
Опис	***Период***	***Рок***	***Основ***
Подношење и плаћање ПДВ-а за пореског дужника који није обвезник ПДВ-а, на обрасцима ПОПДВ и ПП ПДВ	1. 10 – 31. 10. 2019.	10. 11. 2019.	Пореску пријаву ПДВ дужни су да поднесу и порески дужници који **нису обвезници** ПДВ-а у року од десет дана по истеку пореског периода у којем је настала пореска обавеза
Подношење ПОПДВ и ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране обвезника ПДВ-а и пореских дужника из члана 10. Закона, који имају месечни порески период, као и за обвезника из члана 36а Закона	1. 10 – 31. 10. 2019.	15. 11. 2019.	Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ јесте **календарски месец** за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 50.000.000 динара, као и за обвезника из члана 36а Закона

Закон о порезу на добит правних лица			
Опис	***Период***	***Рок***	***Основ***
Месечна аконтација пореза на добит правних лица	1. 10 – 31. 10. 2019.	15. 11. 2019.	На основу пореске пријаве за претходну годину, односно претходни порески период, или на основу месечне аконтације из последњег месеца претходног пореског периода
Подношење пријаве на обрасцу ПДПО/С	у року од 3 дана од исплате		Резидентни обвезник који откупљује секундарне сировине и отпад од резидентног, односно нерезидентног правног лица, дужан је да приликом исплате накнаде тим лицима најкасније у року од три дана од дана исплате обрачуна обустави и на прописани рачун уплати порез по одбитку, као и да поднесе пореску пријаву надлежном пореском органу. Пријава се подноси на обрасцу ПДПО/С.

Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом **Правилник о начину праћења извршавања обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и начину доказивања извршења те обавезе**			
Опис	***Период***	***Рок***	***Основ***
Подношење обрасца ИОСИ. Уплата обавезе за претходни месец.	1. 10 – 31. 10. 2019.	5. 11. 2019.	Обавеза послодавца да Пореској управи достави Извештај о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом у складу са Законом – образац ИОСИ, електронским путем преко портала Пореске управе или попуњавањем обрасца у оквиру корисничке апликације на порталу Пореске управе

Закон о угоститељству			
Опис	***Период***	***Рок***	***Основ***
Боравишна такса	1. 10 – 31. 10. 2019.	5. 11. 2019.	Боравишна такса за сваки дан боравка у угоститељском објекту ***Напомена:*** *Не односи се на боравишну таксу коју плаћа физичко лице које пружа угоститељске услуге смештаја у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству и боравишну таксу плаћа квартално по решењу, до 5. у месецу за претходни квартал.*

Закон о порезу на премије неживотних осигурања **Правилник о начину обрачунавања, садржини и начину вођења евиденције, облику и садржини пореске пријаве пореза на премије неживотних осигурања**				
Опис	***Период***	***Рок***	***Основ***	***Опис***
Подношење обрасца ПП-ППНО за порез на премије неживотног осигурања	1. 10 – 31. 10. 2019.	10. 11. 2019.	5% од укупне премије осигурања утврђене уговором	Друштво за осигурање је порески обвезник пореза на премије неживотног осигурања. Образац ПП-ППНО подноси се без обзира на то да ли постоји обавеза плаћања за тај месец, а саставља се на основу закључених уговора о неживотном осигурању.

Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање			
Опис	***Период***	***Рок***	***Основ***
Уплата обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере	1. 10 – 31. 10. 2019.	15. 11. 2019.	Утврђивање обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере врши Пореска управа решењем, на основу података о осигураницима по том основу, које јој доставља надлежна организација за обавезно социјално осигурање
Крајњи рок за исплату зарада за претходни месец, односно обрачун и уплату доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу основицу ако послодавац нема средства за исплату зарада	1. 10 – 31. 10. 2019.	30. 11. 2019.	Исплаћена зарада или обрачунати доприноси за обавезно социјално осигурање
Плаћање доприноса на приходе од обављања самосталне делатности за претходни месец	1. 10 – 31. 10. 2019.	15. 11. 2019.	Члан 22. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање

Закон о порезима на имовину			
Опис	***Период***	***Рок***	***Основ***
Годишњи порез на имовину по решењу органа јединице локалне самоуправе	октобар–децембар 2019.	14. 11. 2019.	Право својине, односно право својине на земљишту површине преко 10 ари, право закупа, односно коришћења стана или куће за становање, конституисано у корист физичког лица, право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта, право коришћења непокретности у јавној својини од стране имаоца права коришћења у складу са законом којим се уређује јавна својина, коришћење непокретности у јавној својини од стране корисника непокретности у складу са законом којим се уређује јавна својина, државину непокретности на којој ималац права својине није познат или није одређен, државину непокретности у јавној својини без правног основа, државину и коришћење непокретности по основу уговора о финансијском лизингу.

Чланом 80. став 5. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС", бр. 18/2016; аутентично тумачење – 95/2018) прописано је да, ако последњи дан рока пада на дан у коме орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан.

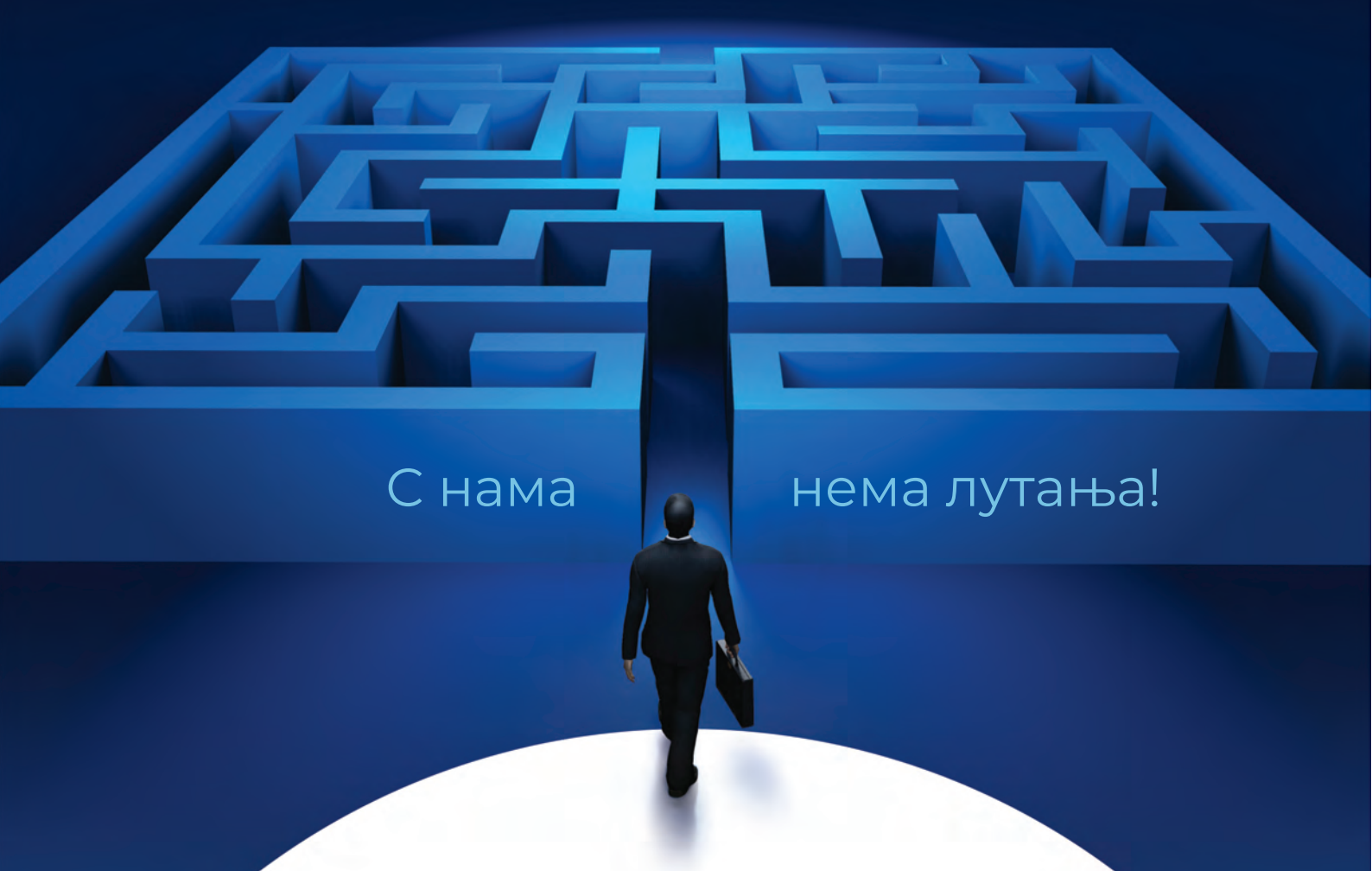

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

ИНГ-ПРО

3 ДЕЦЕНИЈЕ

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА

Штампани часопис Lege Artis – Прописи у пракси:
НЕЗАОБИЛАЗНИ ЧАСОПИС О ПРИМЕНИ ПРОПИСА

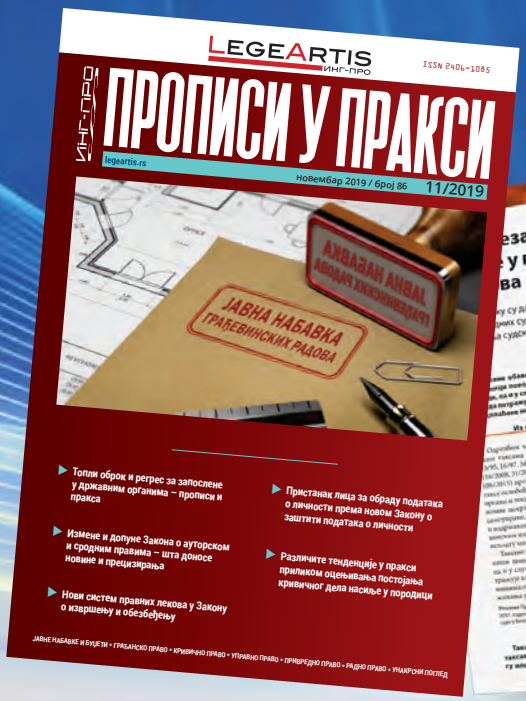

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

ПРИВРЕДНА СТАТИСТИКА